

Izhaja ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
scimstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/L
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravištvu: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 499

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštne čr. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.242.

Ljubljana, 22. marca.

Ofenziva proti vladi RR je torej za-
čela že pred glasovanjem o proračunu.
Ne mislimo tu na opozicijo, ki je prav-
zaprav od julija potrpelivo čakala na
delo vlade in ki se ji pa ne more očitati,
da je stvarno delo zavirala. Ofenziva
je začela iz glavnega vladnega kluba
in to v skoro bi rekli glavnem, da-
nes vsekakor najagilnejšem radikalnem
glasilu. «Vreme» oznanja latentno kri-
zo vlade, želeč, naj se ona nikar ne
razvije pred 31. marcem, pač pa pozne-
je v miru in z vsem premislekom.

«Vreme» poudarja, da je vlada ne-
aktivna in da ji manjka edinstveno
volje. Vlada je od dne do dne v večjem
nasprotju z željami naroda. Radikalni
klub je stvarno v opoziciji, a le iz discipli-
ne še glasuje za vlado. Vlada gre
svojo pot, narod pa svojo.

Vidi se, da so gg. okoli «Vremena»
napravili križ nad Pašičevo vlado. Izza
nje in kakor iz članka izhaja deloma
med vrsticami, deloma pa v vrsticah
samih, žele rekonstrukcije vlade s pri-
vetjem «novih» moči in radikalnega
kluba. Pod «koncentracijo svih snaga v
radikalnem klubu», ki jo priporoča
«Vreme», je treba razumeti vstop skupi-
ne g. Ljube Jovanovića in dr. Laze
Markovića v vlado. «Vremenu» pri-
vzete kake opozicijske skupine ni
simpatično, a pristalo bi samo na eno
očividno Davidovičeve demokrate.

Dočim je prvi del izvajani «Vremena»
iskren, da naj namreč vlada gre, je dru-
gi del zelo megljen in se prava misel
skrbno zakriva. Očividno je, da bi, če
ostaneta gg. Radić in Pašić v novi vlad-
i, par manjših in osebnih izprememb
na radikalni strani cele situacije ne
izpremenilo. Kdor ruši sedanjost kombi-
nacije RR, dejansko zahteva izločitev
g. Pašića iz «žute kuče» obenem pa tu-
di odstranitev Stjepana Radića.

Danes se vrača zunanji minister dok-
tor Momčilo Ninčić v Beograd. Ako bo
mogel ob priliki razprave o proračunu
zunanjega ministrstva zadovoljiti kriti-
čnost Narodne skupščine in javnosti,
potem se lahko smatra, da je situacija
zanj dozorela. Ako dobi g. dr. Ninčić
mandat za sestavo vlade po sprejetju
proračuna, bo v stanu ugoditi mandatu
tudi, če ta stvar ne bo po volji g. Pašića.
Zakaj večina radikalnega kluba ne
bo imela več notranje moči, da se upre.
Radikalna stranka že davno ni več to,
kar je bila.

Sedanja opozicija opazuje latentno
krizo v vladi z različnimi čustvi. Eni
žele v vlado, drugi se boje, da bi morali
zopet v kakšno koalicio. Vsekakor cela
opozicija poudarja nevzdržnost seda-
njega režima in ima prav, ako trdi, da
prihodnji ne more biti slabši. Radikalno
vodstvo stranke je sterilno in zastarelo,
radičevski podmladek, od katerega se je
lahko res kaj zahtevalo, pa se je poka-
zal nezrel in korupten. Slovenija čuti
režim RR v vseh svojih kosteh. Ako to-
rej odklenka režimu RR bo malo žalu-
jočih, a v Sloveniji razen g. Pučila men-
da nikogar.

Katerakoli rešitev pride potem, no-
bena ne bo dolgotrajna, ako se ne iz-
premeni grupacija ustavotvornih strank
v Jugoslaviji. Dokler bodo radikalni upali
na homogeno večino, zbirajoč gnile in
smrdljive odpadke drugih strank med
Hrvti in Slovenci, bodo nesposobni
okreniti situacijo v svoj in državni prid.
Čim pa tudi tam prodere prepričanje,
da brez preokreta v smeri ekonomske
ravnopravnosti in anticentralizma ni
večine v Jugoslaviji, tedaj bodo po-
zornost prvi cvetovi v politični pomladi
naše države.

Velika večina poslanske delegacije iz
Slovenije se je z brezmislno svojo po-
litiko sama izločila iz bodočih kombina-
cij. Za Slovenijo bo pomlad zasijala šle-
de, kadar bo ljudstvo pomedlo z avto-
nomistično zablodo in s konfesionalnim
strankarstvom.

Ninčić na potu v Beograd

Beograd, 22. marca, p. Minister Nin-
čić se jutri vrača v Beograd. Po vesteh
iz informativnih krogov so njegovi pa-
riški razgovori povsem uspeli in raču-
nati je, da pride do ožje zveze med
Francijo, Jugoslavijo in Italijo.

Trst, 22. marca, o. Danes ob 21.20 je
prispeel semkaj iz Pariza jugoslovanski
zunanji minister dr. Ninčić v spremstvu
svoje rodbine, tajnika Vukičevića in
načelnika Antića. Na kolodvoru so po-
zdravili ministra jugoslovanski general-
ni konzul Stefanović, vicekonzul Smilja-
nić in tržaški kvestor. Ob 21.45 je dok-
tor Ninčić nadaljeval pot proti Ljubljani
in dospe jutri popoldne v Beograd.
Novinarjem na kolodvoru ni podal no-
benih izjav o pogajanjih v Rimu, Ženevi
in Parizu ter je izjavil samo, da tega
ne more storiti, ker hoče najprej obve-
stiti vlado.

Iz francoskega parlamenta

Pariz, 22. marca, k. Tekom debate o fi-
nančnem zakonu je zbornica s 350 proti 208
glasovom odklonila dodatni predlog socija-
listov in komunistov radi takojšnjega skraj-
šanja vojaškega službovanja.

„Pripraviti se je treba na presenečenja“

Senzacionalne napovedi radikalnega «Vremena». — Izredna
politična napetost v Beogradu. — Zbliževanje opozicije. — Nin-
čičeva vloga. — Možnost volilne vlade?

Beograd, 22. marca, p. Izredna poli-
tična napetost traja. Vse politične
stranke brez izjeme se trudijo, da jih
dogodki ne zalotijo nepripravljene. Ste-
vilo verzij in najrazličnejših kombina-
cij je vedno večje. Značilno je, da so
tudi oni politični krogi, ki navadno ve-
liajo za dobro poučene, izgubili orien-
tациjo. Ta nejasnost se izraža tudi v
novinah. Le v enem se strinja vse, da
je namreč edini izhod iz položaja de-
misija vlade, da se na ta način križa
tudi formalno otvori. «Vreme» nade-
luje svoje senzacionalne članke. No-
coj piše: Čuden mir je zavladal zadnje
dni v notranji politiki. Vidnih dogo-
dokov žal ni, vsakdo pa čuti, da se nekaj
pripravlja in da nekdo hoče nekaj ime-
ti, kar še ni jasno. Pripraviti se bo tre-
ba na morebitna presenečenja. V vseh
političnih skupinah se opaža sumljiva
nervoznost. «Vreme» zatrjuje, da veči-
na želi, da se vlada po končnem izgla-
sovanju budžeta rekonstruira ter da
naj nova vlada predstavlja najboljši
moči radikalov in radičevcev. To da je
tudi Pašičeva želja. To želi mora uva-
ževati tudi St. Radić, ker noben klub
ni zadovoljen s svojimi ministri. «Vre-
me» konstatira resnost pokreta za zbliz-
žanje muslimanov, davidovičevcev in
samostojnih demokratov ter povdarja,
da so vladni krogi nezadovoljni, da je
St. Radić na včerajšnji predstavi o Go-
golju v Zagrebu, ki je bila literarno-
pedagoška stvar, vmešaval politiko,
in da to ni napravilo ugodnega vtisa.

Verzija o možnosti najskrajšnje
ostavke Pašičevega kabineta se vzdr-
žuje z največji trdnostjo s'j, ter ji
politični krogi posvečajo čim dalje več-
jo pažnjo. Odnosaji med radičevci in

radikalni so stalno napeti. Veliko zmeš-
njavo je v vladnih krogih povzročil
rezultat občinskih volitev v Zemunu in
Vukovaru. Neugodno vpliva tudi pro-
ces proti Rade Pašiću, v katerem so
prišla na dan nova odkritja o gotovih
poslih sina predsednika vlade, ki bi
utegnili kompromitirati zelo ugledne
osebnosti današnje državne uprave. Z
nestrpnostjo pričakujejo za jutri pri-
hod dr. Ninčiča, kateremu se pripisu-
je velika vloga glede notranjega po-
ložaja. Njegovi ožji prijatelji lansirajo
vesti, da je več nego gotova stvar, da
bo Pašić v najkrajšem času odstopil in
da bo dr. Ninčič sestavil novo vlado.
Podrobno se o značaju in obliki te
vlade nič ne ve, naglašja se samo, da
bi mogla biti ta vlada tudi volilna. No-
coj šnje «Novosti» pišejo o situaciji, da
Pašić osebo tajno v klubu ustvarja
nerazpoloženje napram St. Radiću, do-
čim sam z njim postopa ljubeznivo in
izra dvojno vlogo ter Radića poziva
na skupen odpor, ker da se «z vrha»
pripravlja diktatura...

Proces Rade Pašića proti Stojadinovi-
ću je izzval veliko senzacijo v vseh
parlamentarnih krogih. Iz Davidoviče-
vega kluba se je začela akcija, da opo-
zicija vloži skupno interpelacijo na mi-
nister financ, prometa in za zunanje
stvari. V tej interpelaciji se navajajo
še nekatera nova odkritja o poslih Ra-
de Pašića, konstatirajo se nove velike
zlorabe in zahteva parlamentarna an-
keta. Klub samostojnih demokratov še
ni določil svojega stališča, temveč so
to storili na jutrišnji seji.

Nocoj je bil na dvoru dr. Nikić, ki je
predložil večje število ukazov v pod-
pis.

Debata o agrarni reformi

Nekaj statistike o dosedanjih uspehih agrarne reforme. — Ogor-
čena kritika nad postopanjem današnje vlade v tem vprašanju.

Beograd, 22. marca, p. Narodna skup-
ščina je na svoji popoldanski seji vzela
v razpravo proračun ministrstva za
agrarno reformo. Minister Pavle Radić
je podal daljši ekspozé. Naglašal je, da
agrarne reforme ni lahko izvajati. Zem-
lje ni, zato pa tem več agrarnih intere-
santov. Imamo res velike komplekse
rodovitne zemlje, ki pa je pod vodo.
Izsušiti bo treba okoli pol milijona hek-
tarjev zemlje. Minister je govoril nato
o dobrovoljcih, od katerih se velik del
še vedno ni uredil na dodeljeni zem-
ljišči in jih ne obdeluje. Zato je izdal
znanu naredbo o fakultativnem odkupu
zemlje, po kateri jo bodo lahko dobili
oni, ki jo res žele obdelovati, jo pla-
čajo in jo bodo tudi obdržali. (Samo-
stojni demokrati: «Na ta način dobe
zemljo samo bogatiji!»)

Govornik je navajal, da je bilo v Bos-
ni in Hercegovini doslej spravljanih pod
streho okroglo 13000 rodbin, od katerih
jih je 6000 dobrovoljcev. V južnih krajih
je bilo naseljenih 6604 kolonistov z dru-
žinami. Razen tega je še 2931 domačih
kmetovskih rodbin, skupaj torej 9535,
ki jim je dodeljenih 62.500 hektarjev
zemlje. Zgrajenih je bilo 8249 hiš. Mini-
ster je potem razpravljaj o ureditvi
kmetijske vprašanja v Bosni. Odkup-
ljenih je bilo 109.911 hektarjev. V Bosni
in Hercegovini je bilo naseljenih 1399
dobrovoljcev. V severnih pokrajinah je
bilo zgrajenih 6061 hiš. V severnih kraj-
ih so pod agrarno reformo 604 vele-
posestva, od teh 250 inozemcev, sred-
njih posestev je pod agrarno reformo
308, čijih lastniki so vsi inozemci. Ta
posestva obsegajo 885.331 juter zemlje.

Od te površine je bilo doslej dodeljenih
interesantom 575.793 hektarjev, tako
da ostane veleposestnikom še vedno
309.538. Vsega skupaj je bila dodeljena
zemlja 222.736 rodbinam, in sicer kra-
jevnim interesantom 196.667, dobro-
voljcem 18.888 in kolonistom 7180. Vse-
ga skupaj je bilo v državi po agrarni
reformi dodeljenih 1.346.224 hektarjev
zemlje in naseljenih približno poldrug
milijon ljudi v teh pokrajinah. (Posl.
Vilder: «Vi pa rešujete agrarno vpra-
šanje v korist veleposestnikov, nikakor
pa ne v korist sirotam in dobrovolj-
cem!»)

Davidovičev Kujundžić je ostro
kritiziral vladno politiko v zadevi
agrarne reforme v Južni Srbiji. Radikal
iz Južne Srbije Čirković je menil, da je
ves denar, ki ga vlada uporablja za iz-
vedbo agrarne reforme, vržen skozi
okno. Zato bo glasoval proti proračunu
tega ministrstva.

Samostojni demokrat Stojan Umičević,
ki je sam dobrovoljec, je prečital
manifest, ki ga je izdal kralj kmalu po
ujedinjenju, takrat še regent in v katerem
je svečano obljubil vsem dobro-
voljcem zemljo. Oblastva pa te kraljeve
obljube ne izpolnjuje. Nasprotno, da-
našnji režim s posebno verno pregra-
nja dobrovoljce. Ves čas govora posl.
Umičevića so radičevci razgrajali.

Seja je bila potem zaključena in se
nadaljuje jutri dopoldne s istim dnevnim
redom. Računajo, da bo proračun
ministrstva za agrarno reformo izgla-
sovan do srede popoldne. Prijavljenih je
še 20 govornikov.

Amandmani propadli

Stojadinović je zagrozil z demisijo.

Beograd, 22. marca, p. Nocoj je bila v ča-
su Narodne skupščine zelo važna seja mi-
nistrskega sveta, na kateri so razpravljali o
amandmanih. Seja je bila izredno živahna.
Dr. Stojadinović je vztrajal na svojem stali-
šču, da amandmani ne smejo prekoračiti
že predvidenih prebitkov, ker absolutno ne
more najti pokritja. Dr. Stojadinović je za-
grozil, da bo takoj podal ostavko, ako se
njegovo stališče ne sprejme. Njegova zahte-
va je zmagala. Po seji ministrskega sveta
je dr. Stojadinović izjavil novinarjem: Dolo-
čeno je, da se doseženo proračunsko ravn-
otežje ne kvari. Amandmani se morejo spre-
jeti samo v znesku presežka, ki znaša okoli
220 milijonov. Sigurno bo odobril 50 milio-
nov za izvršitev zakona o poljedelskih kre-
ditih, 3 in pol milijona za izvršitev zakona
o obrtni banki in 2 milijona za invalidski
fond. Minister pravde bo pooblaščen, da po-
troši presežek kredita, ki se bo dosegel z
reduciranjem mestnih sodišč v Srbiji. Amand-
manj vojnega ministra se bodo poravnali z
druge strani.

Na današnji seji vlade je že minister za šu-
me in rudnike Nikić poročal o podzakonu
državnih gozdov družbi Velebit d. d., ki ga
je odobril bivši minister Ivica Kovačević, ka-
tere ga je dr. Krizman ukinil. Radi tega

je nastal spor med imenovano družbo in dr-
žavo. Vlada je sklenila, da se zadeva pred-
loži ekonomskomu finančnemu komitetu mi-
nistrov. Na prihodnji seji bo prometni mi-
nister predložil pravilnik o ureditvi rečne
plovbe, za kar ima dolžnost po nedavno
sprejetem zakonu o rečni plovbi.

Kraljevo kronanje in obiski tujih vladarjev

Beograd, 22. marca, r. Govori se, da se
bo kraljevo kronanje vršilo koncem avgu-
sta v samostanu Ziči. Istočasno se bodo tu-
di v celi državi vršile velike svečanosti. Ta-
koj po kronanju bo posetil Jugoslavijo ita-
lijanski kralj Viktor Emanuel. V Beograd
bo prišel tudi predsednik francoske republi-
ke Doumergue.

Pangalosovo predsedniška kandidatura

Atene, 22. marca, p. Povodom godu mi-
nistrskega predsednika Pangalosa je bilo po
mestu več manifestacij, na katerih je pre-
bivalstvo izražalo simpatije do predsednika
vlade. K ministrskemu predsedniku Pangalo-
su je prišla deputacija vojske, ki ga je
prosil, naj prevzame kandidaturo pri vo-
litvah novega predsednika republike name-
sto odstopivšega admirala Konduriotisa.

Stresemann brani svojo politiko

Značilne izjave nemškega zunanjega ministra o ženevskem ne-
uspehu.

Berlin, 22. marca, s. Na današnji seji dr-
žavnega zbora je govoril zunanji minister
dr. Stresemann o ženevskih pogajanjih ter
med drugim izjavil, da je šla nemška de-
legacija v Ženevo z občutkom, da je bilo
gledé spremembe Sveta Zveze narodov pre-
ko nemškega mandata dejansko že nega-
tivno odločeno. Nemška vlada je torej, ko
je zoznala za druge tendence, vztrajala na
svojem stališču. Treba je bilo zahtevati
proučitev v posebni komisiji, preden je
mogla nemška delegacija pristati na na-
daljno povečanje mandatov v Svetu. «Kar
nam je v tem času dajalo pravico za očit-
ke in razburjenje», je izjavil minister, «so
bili ponovni poskusi, da bi zvalčili vso od-
govornost na Nemčijo». Poskusiti je bilo
treba najti rešitev v Svetu in šele potem
pričeti z Nemčijo, ne pa napravljati napad-
nega vtisa, kakor da bi bila Nemčija va-
ruh Švedske — Stališče Švedske je bilo
vedno popolnoma samostojno. Odgovorili, ki
jo je ponudila Švedska, Nemčija ni mogla
priznati. Tudi v vprašanju nestalnega se-
deža v Svetu narodov Nemčija ni niti naj-
manj odnehal od svojega stališča. — Na-
pado je, če kdo stvar predstavlja tako,
kot da bi bili Nemci v Ženevi 10 dni «an-
tišambrirali». Situacija je bila taka, da ni
Nemčija stala pred vrati in čakala, tem-
več da so morale države, ki niso udeležene
pri Locarnu, 10 dni čakati na zborovanje

Zveze narodov, ker so se medtem locarn-
ske države pogajale z Nemčijo. Anglija in
Francija sta dali Nemčiji razumeti, da je
treba postopanje z Nemčijo glede locarn-
skih dogovorov in njihovih posledic urediti
tako, kot da bi bila Nemčija de facto že
članica Zveze narodov. — Z odhodom iz
Ženeve bi bila nemška delegacija dala no-
vo priliko onim, ki so skušali iskati pri
Nemcih novo krivdo.

Zunanji minister je nato naglašal, da je
prva komisija glede sprejema Nemčije
kljub določbam, ki so predpisane za spre-
jem posameznih držav, sklenila opustiti
izpraševanje Nemčije ter soglasno izjaviti,
da je Nemčija izpolnila svoje mednarodne
obveznosti. — «Za to priznanje», je dejal
dr. Stresemann, «smo se borili več let. Če
bi bili na vse to odgovorili s prelomom,
bi bilo to zelo nesmiselno. Narodi so spo-
znali, da po svetovni vojni pravzaprav ni
nobenega pravega zmagovalca in da je tre-
ba skupne interese skupno čuvati. Od leta
1919. je nemška zunanja politika usmer-
jena na to, da bi zmanjšala tlačenje Nem-
čije in dosegla vzdržljive razmere. — V
tem oziru sta nam prinesla Locarno in Že-
neva velik napredek. Drugačnja zunanja po-
litika Nemčije je pri obstoječih razmerah
po izgubljeni vojni nemogoča.»

Izjavljanja dr. Stresemanna je zbornica
splošno odobraval.

Državni pravdnik omiljuje umor Matteottija

Velika protislovja v govoru državnega pravdnika, ki trdi, da
umor ni bil nameravan.

Chieti, 22. marca, o. Pri današnji razpra-
vi proti morilecem poslanca Matteottija je
bilo dvorana nabito polna. Obtoženec Ma-
lacría je bil radi boleznj odsoten. Predsed-
nik je prečital vprašanja obtožbene sekcije
in braniteljev. Obtožbeni sekciji zasto-
pa stališče, da so obtoženci sodelovali pri
umoru osebe, ki je vršila funkcije držav-
nega poslanca, branitelji so pa zatrjevali,
da gre v tem primeru za nenameravan umor.

Nato je nastopil državni pravdnik s svo-
jim obtožnim govorom. Dejal je, da se
mora ta proces smatrati za normalno ka-
zenško razpravo, ker gre le za navaden
dogodek strankarskega nasilja. Obžalovati
je, da ne prisostuje razpravi civilna stran-
ka, ki meži, da ta proces ne bo prinesel
zaželenih uspehov.

Državni pravdnik je nato opisal napad na
poslanca Matteottija in naglašal, da vsi
obtoženci po izvršenem napadu skočili v
avtomobil in da je Malacría zasedel mesto
pri krmilu. Glede vzrokov Matteottijeve
smrti je rekel državni pravdnik, da gre tu
za nenameravan umor in da pri tem niso
imeli nikake vloge politični razlogi, pač pa
so obtoženci iz političnih nagibov ugrabili

Avstrijska trgovinska pogodba

Beograd, 22. marca, p. Popoldne je imel
sejo skupščinski odbor za ratifikacijo trgo-
vinske pogodbe z Avstrijo. Najprej je go-
voril referent trgovinskega ministrstva To-
dorović, ki je v imenu naše države podpi-
sal to pogodbo, potem pa je trgovinski mi-
nister dr. Krajač obrazložil zakaj in kako
je prišlo do trgovinske pogodbe z Avstrijo.

Po kratki debati je vladna večina spreje-
la zakonski predlog o ratifikaciji trgovinske
pogodbe z Avstrijo. Predlog pride pred
plenum Narodne skupščine, ki ga vzame v
pretes, čim bo izglasovan državni prora-
čun.

Čumunski volilni reforma

Bukarešta, 22. marca, p. Zbornica bo do
srede sprejela zakonski predlog o volilni
reformi, nakar pride pred senat, ki ga bo
takoj rešil. Računajo, da bo že v soboto
nov volilni red objavljen v uradnem listu.
Podrobna debata v zbornici se je že začela.
Vlada je storila vse korake, da se debata
čimbolj skrajša in da se onemogoči more-
bitni poskus obstrukcije opozicije.

Sovjetski komisar zaigral 600.000 frankov

Monte Carlo, 22. marca, p. Veliko senza-
cijo je vzbudilo dejstvo, da je igral v igral-
nici tudi sovjetski komisar Malkon, ki je
izgubil vsega skupaj približno 600.000 fran-
kov. Istočasno je igral tudi vojvoda West-
minsterski, ki je izgubil nad milijon fran-
kov.

Veliko pozornost je zbudila v igralnici
tudi aretacija Francoza Hissona, ki je upo-
rabljaj pri igri ponarejene znamke. Poli-
cija je bila že dlje časa nanj pozorna, pa
je čakala, da ga prime pri igri. Na stano-
vanju je našla stroj za ponarejanje igral-
nih znamk in večje število ponarejenih
igralnih znamk. Doganlo se je, da je His-
son na ta način prilagel velikanske vsote.

Cepitev rumanske opozicije

Bukarešta, 22. marca, p. Pogajanja med
kmeti in narodno stranko, ki so šla za
tem, da se doseže sporazum glede razdeli-
ve sedežev v novi koalicijski vladi, ki naj
bi prišla sedaj na krmilo, niso imela uspe-
ha in so se zato ustavila. Poljedelci so zahte-
vali za svojega voditelja Lupa resort no-
tranih zadev, narodna stranka je pa ta
portfelj zahtevala za svojega člana profe-
sorja Jorgo. Frakcija narodne stranke, pri-
stajši bivše konservativno-demokratske stran-
ke in skupina bivših poljedelcev namerava-
jo vstopiti v stranko generala Averescu,
ki ga splošno smatrajo za bodočega minist-
skega predsednika.

Bethlen bo demisijoniral

Budimpešta, 22. marca, s. Grof Bethlen bo
takoj po zaključku debate o falzifikatorski
afeti stavil vprašanje zaupnice in nato po-
dal demisijo, nakar bo državni upravitelj
znova povelil njemu setavo nove vlade.

V krščansko-socialni gospodarski stran-
ki, ki je sedaj podpirala vlado, je opaziti
gibanje, ki naj bi stranki pri sestavi nove
vlade zagotovilo odlično vlogo.

Za stabilizacijo slovaške valute

Prage, 22. marca, p. Na svečani seji Če-
škoslovaške Narodne banke, kateri so pri-
sostvovali ministri, diplomatski zbor, za-
stopniki gospodarstva in finance in dr. je
imel finančni minister dr. Engliš govor, v
katerem je naglašal, da ima Narodna ban-
ka predvsem nalogo, kakor to predvideva
zakon, stabilizirati razmerje češkoslovaške
krona do dolarja. Banka mora v to svrho
stortiti vse potrebno, da se ta cilj čimprej
doseže. Potem je imel govor prvi guverner
nove Narodne banke, Pospíšil, ki je v svo-
jih izjavah naglašal, da bo šlo stremlejš-
nje banke za tem, da se stabilizira češko-
slovaška krona v svojem razmerju do do-
larja v tem smislu, da se bo njen tečaj g-
ibal v mejah 2 do 3 dolarjev za 100 češko-
slovaških kron.

Ženevski polom v ameriškem senatu

Washington, 21. marca, V senatu se je
vršila debata o razorožitvenem vprašanju.
Polom ženev, zborovanja so porabili radikal-
ni senatorji za napad na politiko predse-
dnta Coolidgea Senator Reed je med dru-
gimi izjavil, da je Zveza narodov zbrlališče
vseh močijih narodnosti. V njej so zastop-
pene vse mogoče stopnje izobrazbe od Ka-
nibala do visoko civiliziranega človeka. V
tej družbi dobiš med drugimi diktatorja
Mu-solinija, ki zatira v svoji državi vso
svobodo, Anglijo, ki ljubosumno drži v svo-
jih rokah gospodarstvo na morju; Francijo,
ki prosi po vsem svetu za podporo, vendar
pa ima najmočnejšo vojsko; Japonsko, ki
ima v svojih krempljih velikanška ozem-
lja, na vendar skuša podjarmiti še pokra-
jine na Kitajskem in v Rusiji. Vsi ti pa-
olitičji so do zob oboroženosti, kljub temu pa
govorijo o miru in o razorožitvi.

Senator Borah je napadal vlado, ker je
sprejela povabilo k razorožitveni konferen-
ci. Dogodki v Ženevi so dali prav onemu,
ki je svaril Ameriko pred tem, da bi se
pridružila haškemu razsodišču ali Zvezi
narodov.

Režimski listi naznanjajo krizo vlade

Priznavajo popoln polom sedanega režima, ki je ustvaril dezo-latne razmere. — Beograjsko «Vreme» in zagrebske «Novosti» o nevezdržnosti situacije. — Nedeljski dogodki v Beogradu. —

Beograd, 21. marca

Pravo senzacijo v političnih krogih je zbudil današnji uvodnik radikalnega «Vreme», ki stoji, kakor znano v najzgodnejših stihih z grupe ministra Ninčiča. P. d. velikim naslovom «Latentna kriza vlade» naglašala «Vreme» uvodoma, da politični položaj morda še nikdar ni bil tako zapleten in neobičajen, kakor sedaj. Kljub temu, da ima sedanja koalicija vse pogoje, da bi bila jača od prejšnjih, ker ima dvestretinsko večino v parlamentu in ker ima šefa vladnih strank skoro diktatorsko avtoriteto, se vendar vidi, da ne more nobene od teh dveh ugodnih okoliščin uspešno izkoristiti. Ponovno se je že naglašalo v vplivnih krogih vladne večine ter tudi v vrstah vlade same, da je sedanja vlada preveč neaktivna. Omejuje se samo na izvrševanje tekočih poslov, ne stori pa nobene večje poteze za rešitev nujnih državnih problemov. Vse delo se vrši od danes do jutri, ker manjka enotnega načrta za delo ministrstev. Pogosto ni v nobenem resoru sistematizirane dela, akutni problemi pa se pojavljajo z neodoljivo silo, kar pada že vsakemu v oči.

Gospodarsko-financijska kriza, zlasti na deželi, slaba državna uprava, ki ima svoje vzroke v zapletenem državnem aparatu, slabe plače, korupcija in nesposobnost uradnikov, so glavni izvori nezadovoljstva med narodom. To nezadovoljstvo je najnevarnejši element sedanje politične krize. Protesti iz naroda so prisilili tudi poslance in ministre, da se resno zamislijo. O tem se je razpravljalo tudi že v radikalnem in radičevskem klubu. Tudi opozicija je v proračunski debati naglašala težkoče sedanje položaja, vsled svoje razcepljenosti pa ni mogla ničesar storiti za zboljšanje. Vlada ne delo je tako malo harmonično z razmerami v državi, da se razvijata dva politična položaja sporedno. Eden se razvija med narodom, ki izživlja močan odmev v vladnih klobih, potom katerih se tresajo ministrski stolčki. Drugi pa se razvija v vladni sami, ki postaja od časa do časa kritičen. Vlada bi se morala urediti, ako bi se vanjo ne zaletavali valovi od spodaj. Pomankljivo vladno delo je dalo priložnost nezadovoljstvom v radikalnem klubu, da odkrito manifestirajo svoje nerazpoloženje in da z organiziranjem raznih nezadovoljstev med narodom delajo v gotovi smeri. Danes je v radikalnem klubu tako razpoloženje, da se dejansko nahaja v opoziciji napram vladni in samo strankarski disciplini se je zahvaliti, da še glasuje v skupščini za zaupanje vladi. Prav tako se opaža nezadovoljstvo v Radičevem klubu nad delom radičevskih ministrov. To nezadovoljstvo je sicer manjše nevarnosti, ker je radičevski klub preveč slab za odpor napram svojemu vodstvu. Važnejše je, da obstoje različne težnje v samem vodstvu HSS, zlasti pa med enim delom vodstva, ki je ostal izven skupščine, ter onim delom, ki je v parlamentu.

To so pravi razlogi, trdi «Vreme», da je zavladovala splošno prepričanje o latentni krizi vlade. Poleg tega se pojavljajo tudi od časa do časa nesoglasja med radikali in radičevci radi neuravnoteženega temperamenta St. Radića, radi ukazne politike, radi proračunskih amandmajev itd. Ti pojavi imajo sicer manjšo važnost za obstoj sedanje vlade in bi se nesoglasja zmanjšala, ako bi se odpravili globlji, prej navedeni vzroki krize. Jasno pa je, da se ne sme izpuščati iz vidika tudi teh nesoglasij med radikali in radičevci pri presojanju sedanje politične položaja.

Znak krize so tudi pogoste kombinacije o spremembah v političnem življenju, ki imajo čisto realno podlago. Kombinacije o razširjenju koalicije, o rekonstrukciji vlade, o novih volitvah, ki prihajajo pogosto iz vplivnih krogov, so samo dokaz, da se na vseh straneh uvideva težavnost položaja ter iščejo zdravila za ozdravljenje. Vedno močnejši postajajo glasovi, da je sedanji politični položaj nevezdržljiv. Naglašalo se, da ne zadostuje samo sporazum med zastopniki Srbov in zastopniki Hrvatov, tem-

več da je treba ustvariti tudi i sporazum med vlado in narodom ter donesti delo vlade v sklad z narodnim in državnimi potrebami.

«Vreme» pravi, da se kot najresnejša kombinacija za doseg tega cilja naglašala širša rekonstrukcija vlade, ki bi se v prvi vrsti izvela z koncentracijo vseh sil v radikalnem klubu. Ta kombinacija se forsira v radikalnih vrstah in se opisuje kot edino sprejemljivo. Radikali smatrajo, da bi razširjenje vladne koalicije samo še bolj paraliziralo vladno delo. Ker kriza vlade ne izhaja iz opozicijske akcije, tudi ni treba iskati rešitve na strani opozicije. Po mnenju radikalov bi se razširjenje vladne koalicije moglo dovoliti v slučaju potrebe samo z eno opozicijsko skupino, katere program je najbližji programu sedanje vladne koalicije, nikakor pa ne z nekim blokom opozicijskih strank. Smatra se, da bi tudi volitve ne bile noben izhod iz sedanje položaja. Razen tega so nepotrebne, dokler obstoje drugi mnogo bolj sigurni izhodi.

«Vreme» pravi končno, da se kljub težavi nemu položaju rešitev obstoječe krize ne more izvršiti pred sprejetjem proračuna, ker so vsi aktivni politiki zaposleni v proračunskih razpravah. Za rešitev obstoječe latentne krize je treba tudi več časa in večje svobode za kombinacije in razgovore, kar more biti le po sprejetju proračuna. Vendar pripušča «Vreme», da bi mogla kriza za vlado nastati še pred sprejetjem proračuna, smatra pa, da bi se potem morala na hitro osnovati nova vlada, ki p. b. krizne ne bi pomenjala ozdravljenja položaja, ker bi bila osnovana v zelo težkih razmerah z ozirom na to, da je treba proračun sprejeti do 31. marca ali pa razpustiti parlament. «Vreme» smatra, da ni pričakovati, da se bo kriza hitro rešila. Tudi po sprejetju proračuna ni treba da pride takoj primeren pretežek za to rešitev. Morebiti se bo čakalo, da bo to vprašanje še bolj dozorelo, ali pa se bo z paljativnimi sredstvi zadrževala končna rešitev. Kriza obstoji, pravi «Vreme», vendar pa se njena rešitev more na umeten način odložiti še za nekaj časa.

Zagreb, 22. marca. P. Dopisnik zagrebskih režimskih «Novosti» je imel razgovor s posebno dobro informirano osebnostjo o položaju vlade in je dobil nekatera zanimiva obvestila: Takoj, ko bo proračun izglasovan — je zatrdila ta osebnost — bo vladna kriza otvorena. Razlogi za to so številni. Predvsem radi neprečiščenega položaja v radikalnem poslanskem klubu, kjer opozicija proti današnjemu režimu raste od dne do dne. Nadalje radi nesoglasij v poslanskem klubu HSS, kjer člani vodstva stranke, ki so ostali brez mandata, vedno odkrepije ruje proti strankinim interesom. Tretje, radi neurejenosti v odnosih med koaliranimi vladnimi strankama. Četrto, radi prejanjanja korektnih uradnikov, posebno profesorjev in učiteljev, od strani organov prosvetnega ministra. Peto, zbog ne delovanja vlade, ki tekom devetih mesecev navzlic dvestretinski večini v parlamentu ni dovršila nobene točke svojega programa, na katere se je obvezala v tekstu sporazuma. To so glavni razlogi, ki vodijo do krize, ker stalno slabša je itak nemozno upravno in finančno stanje v državi. Nova vlada mora že tekom prve polovice aprila zamenjati sedanjo. «Novosti» idijo v ospredju kandidature g. Ninčiča.

Beograd, 22. marca. r. Pozornost je včeraj vzbudil poset predsednika radikalnega poslanskega kluba Ljube Živkovića na privatnem stanovanju g. Pašića. Ta konferenca je trajala nad eno uro, nakar je g. Pašić okrog pol 11. dopoldne prišel v Narodno skupščino, kjer je od pol 12. do 1. ponovno konferiral z Živkovičem, ki je prej po prvi konferenci s Pašićem od 11. do 12. imel sestanek s predsednikom Narodne skupščine Markom Trifkovičem. Na dvoru je bil včeraj dopoldne v avdijenci notranji minister Maksimović, ki je kralju poročal o razmerah v državi ter mu obrazložil svoje odklanjajoče stališče napram zahtevam radičevcev, da se preganjanje razni Radićev nevedni uradniki notranjega ministrstva.

Za socijalno politiko ni denarja

Z delavsko zaščitno zakonodajo je treba počakati, da se ne prenašimo — meni režim RR. — Proračun ministrstva socijalne politike odobren.

Beograd, 22. marca. r. Včerajšnja seja Narodne skupščine se je pričela ob 9. dopoldne. Prvi je govoril klerikalci dr. Gosar, nato je poslanec dr. Srgjan Budisavljević grajal brezbriznost vlade napram izseljeniškim vprašanjem, v katerem vlada popolna desorganizacija. Potrebno bi bilo, da se izseljevanje vrši z našimi parniki in iz naših pristanišč ter da vse izseljeniško gibanje srednje in vzhodne Evrope usmerimo v naša pristanišča. Na Sušaku, v Splitu in Dubrovniku je treba zgraditi izseljeniške domove, da bi bedni izseljenci ne zapravljali denarja v času, ko čakajo na parnike. Izseljenjem je treba dajati tudi brezplačne informacije, ker so v nasprotnem slučaju prisiljeni obračati se na agente, ki jim dajejo brezplačne tendenčne informacije. Tako ter dolarjev za osebo, ki se hoče vrniti v državo, je treba kot nemoralno tako ukiniti. Dr. Budisavljević je tudi naglašal za sluge izseljencev med vojni ter povdarjal potrebo, da se odlikujejo vsi zaslužni izseljenci. Obžaloval je, da vlada popolnoma zanemara redne stike z našimi izseljeniški mi kolonijami, ki so izpostavljene najhujšim vestnejši protidržavni agitaciji. Radičevci dr. Basariček se je pritoževal nad prazno zbornico, ki dokazuje veliko brezbriznost za najvažnejšo panogo naše politike, za socijalno politiko. Radikal Aleksa Dodić smatra, da so proračuni vseh resorov preveliki. Zatem je bila dopoldanska seja prekinjena in se je nadaljevala popoldne.

Na popoldanski seji so govorili musliman Čumović, radičevci Vinko Trnar in posl. Dušan Živojinović. Nadaljena pripravljena govornika dr. Bazala in dr. Vujčić nista bila navzoča in sta izgubila besedo. Konec seje ob 19.

Danes dopoldne se je nadaljevala razprava o proračunu ministrstva za socijalno politiko. Po govornih posl. Grola (david.) in Vujčić (zemlj.) je imel zaključni govor minister socijalne politike Simonović, ki je opisoval socijalne razmere v naši državi. Naglašal je, da so se politične razmere po znani lanskim izjavi HSS dne 27. marca znatno utrdile in da se je vlada mogla lotiti plodonosnega dela. (Sv. Pribičević: Kje je to delo? Splošen smeh.) Minister: Do tega mora se priti! (Ponoven smeh.) Težkočam njegovega resora so vzrok gospodarska in finančna kriza kakor tudi nezadostni krediti. Jugoslovenska delavska zakonodaja je določena z mednarodnimi delavskimi zaščitnimi pogodbami, ki pa ne odgovarjajo našim razmeram. Mi se ne smemo prenašati, zakaj manjša škoda bo, ako ne izvedemo gotovih delavskih pravnih določb, kakor pa da bi jih površno izvedli. Minister je nato izjavil, da se je na njegovo posredovanje revidiralo(?) reduciranje rudarjev v Trbovljah. Tudi bo baje Trbovljska premogokopna družba določila od svojega lanskega čistega dobička gotovo vsoto za ureditev rudarskih vprašanj v Trbovljah(?) Glede na izseljeniško vprašanje je navajal, da je

zahteval v Buenos Airesu podatke o razmerah jugoslovenskih izseljencev, da bo prebivalstvo doma poučeno o življenju jugoslovenskih izseljencev v Braziliji. Kar se tiče uradnih stanovanj, jih država zaradi pomankanja finančnih sredstev ne more zidati. Mnoge zasebne uradniške osebe nizajo se to že uvidele in so jih pričele same na lastno inicijativo graditi. Država ima seveda dolžnost, da podpira njihovo akcijo. Končno se je minister izjavil za nadalji obstoj ministrstva socijalne politike kot samostojnega resora.

Nato je bil proračun ministrstva socijalne politike sprejet z glasovi večine. Seja je bila zaključena.

St. Radić o uradništvu

V nedeljo popoldne so v zagrebskem gledališču vpriporili Gogoljevega «Revizorja» kot seljaško predstavo. Pred igro je govoril poslušalstvo z odra prosvetni minister St. Radić, ki je med drugim dejal:

»Birokratizem je tudi danes zlo. Uradniški zakon je zvelaz vladno in narod. Ministri ničesar drugega ne delajo kakor podpisuje napredovanja, razvrščanja in premeščanja iz enega razreda v drugi. Z nobenim zakonom pa ni določeno, niti v šoli, niti pri sodišču, niti v upravi, kajti naj uradnik dela (?). Mi smo vsega osem mesecev na vlad. In videli smo, da teli 200 in več tisoč birokratov misli samo na sebe, tudi tedaj, ako so univerzitetni profesorji. Zahtevajo povečanje svojih plač, ne vidijo pa, da ni v vaseh niti šol, niti potov, niti varstva pred poplavo. (Ali naj univerzitetni profesorji grade ceste? Zakaj imam vladno?) a uradniki hočejo imeti vse za sebe, hočejo, da naj se ves proračun 13 milijard porabi zanje. (Plačilo dolžnih razlik!) Naš seljak je junak in sicer ne samo na bojnem polju, temveč tudi na političnem. Z organizacijo mu je uspelo dobiti ne samo kontrolo nad oblastjo, temveč tudi oblast samo. Uradnik, ki ima našo dušo, bo ostal, kdor ima pa tako, kakor jo je Gogolj spisal, se mu bo slabo godilo. Kar boste sedaj tu gledali, ni samo ruska, temveč je tudi naša birokracija. Četudi nismo imeli Gogoljev v literaturi, pa smo jih imeli v politiki kakor n. pr. Matija Gubca in kakor jih imamo tudi danes... (To je seveda g. Radić kot naslednik Matije in Gogolja!) Vse bo uredil narodni sporazum...

Ali je ljubljanski škof zlorabil svojo cerkveno oblast?

Ponesrečeno pranje ljubljanskega škofa.

Ker sta poslanca dr. Žerjav in doktor Pivko vložila v Narodni skupščini vprašanje na ministra ver. kaj hoče podvzeti z ozirom na agitacijo ljubljanskega škofa za klerikalno stranko in proti naprednim listom, so v škofovi tiskarni spoznali, da se zna cela zadeva razviti v smeri, ki bi bila klerikalcem neljuba. Zato je nedeljski «Slovenec» objavil članek, v katerem trdi, da je škof kot cerkveni oblastnik po določenih cerkvenih prava, ki mu nalaga dolžnost cenzure (!), samo opozoril svoje vernike na cerkveno prepoved branja veri in cerkvi nasprotnih knjig in spisov, da škofovo opozorilo nima nobene zveze s politično pripadnostjo in da se političnih naziranj, ki ju zagovarjata «Jutro» in «Domovina», niti z besedico ni dotaknil. «Slovenec» taji torej nekaj, kar stoji črno na belem v «Domoljubu» in kar je škof podpisal s lastnim podpisom.

Da se ne pozabi, kaj je pisal škof v «Domoljubu» in da se popolnoma razkrinka klerikalno zavijanje, hočemo navesti par odstavkov iz škofovega članka, ki točno dokazujejo, da je škofov članek izključno političen in da nima nobene zveze z vero, ker ne navaja nobenih dokazov, da je sam. demokratski tisk napadal katoliško vero ali pa katoliško cerkev kot versko ustanovo.

Kakor smo že ob priliki navedli, škof v svojem znanem članku v prvi vrsti brani SLS, o kateri je pisal doktor Žerjav, da se ne drži načela, da je treba vedno poročati resnico, ter zagovarja SLS ne kot katoliško, ampak izrečno kot politično stranko. Škof trdi, da ima vera s politiko «premnogo posla», zanikuje, da so katoliški duhovniki in brunne ženske morale divjati proti dr. Pivku za protestanta Šiftarja ter pravi: «Agitirali so duhovniki in laiki, še bolj pa je o priliki volitev agitiral g. dr. Žerjav. Agitirali so za moža svojih edino resničnih načel in proti možu nasprotnih, krivih načel. Za to so bili upravičeni nič manj, kakor pa doktor Žerjav in njegovi pristaši za moža svojih načel.» Ali ima tako pisava zvezo s politično pripadnostjo ali ne? Kako more ljubljanski škof kot dostojanstvenik katoliške cerkve reči, da ima protestant Šiftar edino resnična načela, katoličan dr. Pivko pa kriva načela? To more reči samo kot pristaš SLS, ki smatra vse za kriva načela, kar se ne strinja z njeno zlorabo vere in cerkve v politične namene, ne more pa kot katoliški škof proglašati načela protestanta za edino resnična! In vendar se je ljubljanski škof podpisal pod omenjeno svojo trditev kot «nadpastir!» In končno, ali pravi ljubljanski škof kot katoliški nadpastir ali kot pristaš SLS, da je program klerikalne stranke, katere voditelji pozivajo vse katoličane pod svoj prapor, tak, da ga more sprejeti vsak krščanski veren luteran?

In kaj ima opraviti z vero naslednji odstavek iz škofovega članka o agrarni reformi na škofovem velenosestvu v Gornjem gradu, v katerem pravi: «In ko je minister — «Domovina» ga pozna — poslal inženjerje, naj 1100 ha gozda porazele zadrugam, je dosegel ljubljanski škof, da se je krivični napad zavrnil in so morali inženjerji samotno in nagloma oditi.» Ali tudi to nima nobene zveze s politiko in socijalno-gospodarskim naziranjem neklerikalcev in klerikalcev?

spodarskim naziranjem neklerikalcev in klerikalcev?

In kako more «Slovenec» kljub škofovemu zatrdilu, da je SLS povdarjala na katoliških shodih, da se mora poročati edino to, kar je res, zapisati vedoma neresnico, da nima škofov članek nobene zveze s politično pripadnostjo in s političnim naziranjem «Jutra» in «Domovine», ako škof v polemiki s tema dvema listoma piše na očitek, da je politika dr. Koroščeve stranke prinesla našemu ljudstvu samo velika bremena in da klerikalni poslanci niso v 7 letih ničesar dobrega napravili: «Saj vendar ves svet ve, kako sta dr. Kulovec in dr. Pušenjak nastopala v finančnem odboru zoper krivice, ki se po proračunu gode nam Slovincem. Ali nismo čitali brezštevilnih jedrnatih govorov, kjer sta s številkami dokazovala, kako se nam krivica godi? Ali nismo čitali dr. Koroščevega govora v skupščini pri generalni debati o proračunu?» Naj nam škofov list pove, v kaki zvezi je taka pisava s katoliško vero in v koliko ni v zvezi s političnimi naziranjmi?

In kako more reči «Slovenec», da «Jutro» in «Domovina» napadeta verske dogme, ako škof sam pravi, da «Domovina» verskih resnic ne taji, ampak «kar tako mimo grede zaničuje pobožne ženske, zaničuje in grdi SLS, ki edina vodi politiko v luči krščanskih resnic». Razen SLS namreč po škofovem naziranju nihče ne vodi politike v luči krščanskih resnic kakor SLS, niti SDS, niti HSS, niti radikalna stranka, niti Davidovičeva niti nobena druga. In «Slovenec» v obrambi škofa pravi, da nima njegovo opozorilo nobene zveze s politično pripadnostjo!

Laž je tudi, ako pravi «Slovenec», da škof svojega opozorila ni sankcioniral z nobeno odredbo in da je prepustil vesti posameznika, naj se odloči po svojem notranjem prepričanju in vesti. Škof pravi v svojem članku, v katerem polemizira na navedeni način z «Domovino»: «Vedite, da tak poguben list čitati vam strogo prepoveduje naravna in cerkvena postava, kar vam poroča vaš — nadpastir.»

Grda hinavščina je z ozirom na vse «Slovenčevu» zavijanje, da mora minister ver, ki ima nalogo čuvati v državi verski mir in pustiti vsaki organizaciji, torej tudi katoliški cerkvi svobodno izvrševanje njenega nauka in oblasti, poučiti interpelanta, da ima katoliški škof vsaj še pravico povedati, kaj je po božjih in cerkvenih postavah greh ali ne, zakaj minister ver mora povedati, da ljubljanski škof z zlorabo svojega cerkvenega dostojanstva v obrambi klerikalne stranke krši verski mir. Ugotavljamo tudi, da se škof v svojem članku ne bavi z nobenimi «lascivnimi» spisi, kakor trdi to «Slovenec», ampak z izključno političnimi zadevami.

Zdi se, da se gospoda v škofovi tiskarni zavedajo mučne napake, ki jo je storil škof, ko se je spustil očitno in javno kot zastopnik katoliške cerkve na politično agitacijsko polje, pa skušajo sedaj z zavijanjem dejstev prikriti to pogrško v taktiki. To pa se jim ne bo posrečilo, ker škofov članek v «Domoljubu» dovolj jasno govori, da je zlorabil ljubljanski škof dr. Jeglič svoje cerkveno dostojanstvo v politične namene.

Mogočna manifestacija SDS v Bački

Bačka Topola, 22. marca

Kierkoli se je Svetozar Pribičević pojavil v zadnjih sedmih mesecih na javnih zborovanjih SDS, so ga povsod poslušali tisoči in povsod je njegov polaj značil konkreten uspeh za SDS. Tak nov markanten triumf SDS pomeni tudi njegova nedeljska skupščina v Bački Topoli, kjer se je zbralo do 7000 zborovalcev od blizu in daleč, večinoma samih dosedanjih radikalnih volilcev, ki pa so se tekom zadnjega časa odločno preorientirali v samostojno demokratsko smer ter v nedeljo mogočno manifestirali za SDS in Svetozarja Pribičevića.

Že sam sprejem na postaji in sprevod na zborovališče pred občino sta pokazala veliko navdušenje. Ko se je Sv. Pribičević s svojimi tovariši pojavil na govorniški tribuni, so mu zbrani tisoči prirejali velike ovacije. Govor Svet. Pribičevića, obranjavač nezno politično in ekonomsko situacijo v državi ter stališče SDS do sedanje režima in do narodnih manjšin, je bil spremljan z neprestanimi odobravanji. Enako pritrdjevanje pa so vzbudila tudi izvajanja nadaljnjih govornikov: poslanca doktorja Boškovića o položaju tamošnjih madžarskih volilcev, nadalje generala Voje Živanovića o položaju tamošnjih dobrovoljcev, in končno poslanca doktorja Brankovića, ki je kratko in plastično očrtal gospodarstvo radikalov.

Zbor je potekel brez najmanjšega incidenta. Tudi povratek Svetozarja Pribičevića in tovarišev v Beograd je bil dostojen finale celega dne, s katerim je šef SDS absolviriral svoj 63. veliki zbor.

Zmaga SDS v Zemunu in Vukovaru

Pri občinskih volitvah, ki so se v nedeljo vršile v mestih Zemunu in Vukovaru, so režimovci doživeli nemilo presenečenje z nepričakovanim porastom samostojno demokratskih glasov. V Zemunu je namreč SDS dobila 628 glasov in s tem 6 mandatov, kar znači porast od zadnjih volitev za 168 glasov in za 3 mandate, dočim so radikalni nastopili razcepljeno, a radičevci

v prid federalistom izgubili 3 mandate. V Vukovaru pa so si samostojni demokraci priborili tri mandate, dočim so doslej imeli samo enega. Tudi tu so strahovito jedno prošlo posebno radičevci, ki so dobili samo 4 mandate, a federalisti 8.

Politične beležke

Klerikalni obrekovalci na poslu

Ni še štirinajst dni, odkar se je škof dr. Jeglič sklepeval na sklepe katoliških shodov, po katerih mora takozvano katoliško časopisje pisati samo resnico. Škof je tudi pristavil, da njegovo časopisje krivice in neresnice — ako se slučajno zanesajo vanj — vedno popravi. Nasproti tej škofovi trditvi smo mi že ne-otokrat na poednih drastičnih primerih ukotavili kako klerikalno časopisje zavestno laže in obrekuje. Zadnji čas opravlja škofovo časopisje obrekovalno kampanjo proti dr. Žerjavu radi pogodbe, ki jo je on kot minister za šume in rude podpisal v zadevi družbe z lesno industrijo «Nihag» v Zagrebu. Iz te pogodbe, ki je bila napravljena samo v korist države ter sklenjena točno v okviru obstoječih zakonov in predpisov, je poskušal napraviti beograjski zakomni listič «Radikal», glasilo radikalnih disidentov in bivšega poslanca Ivančiča, nekako senzacionalno afero ter se z namigavanji obregnil tudi v osebo čast dr. Žerjava. V tozadevnih člankih se pogreva celo tudi «Agromer-kurjeva afera» ter stvari, ki so nedvomno klerikalni klopote. Dr. Žerjav je v beograjski «Reči» obširno odgovoril na izjavljanja «Radikala» ter je tamošnji javnosti razkrinjal obrekovalno in zločinsko gonjo proti sebi. Razen tega je vložil proti odločeni uredu «Radikala» tožbo. Vse to je bilo znano klerikalcem, navzlic temu pa škofovi listi še vedno omenjajo v svojih predalnih «Nihag» in sicer neprestano tako, da jih sicer ni mogoče postaviti pred sodišče, a da vendarle skušajo krasti čast in poštenje. Da bi moglo biti njihovo novinarsko rokovanje bolj varno pred kaznijo ter z moralne strani tudi za nadpustirja opravičljivo, je sedaj še klerikalni poslanec dr. Hodžar porabil podtikanja «Radikala» za poseben «upit», da tako imenuje obrekovalna proti dr. Žerjavu. Ves urad klerikalcev je pa zaman. V Beogradu bo sicer za klerikalna kukavičja lajca v «Radikalu» prejel zaslužen plačilo kdo drugi, doma bo pa že prišel kak klerikalce pod nož pravice in naj se škofovo časopisje še tako trudi, da prikrito in jezuitsko obrekuje.

Čudna pota usode

Zadnji «Domoljub» piše: «Ko je klerikalizem vladal pri nas, so bile lepe ceste, so se zidali vodovodi, zboljševali planine, plačevali nizki davki.» Zgodilo pa se je, da so se isti dan, ko je prišel «Domoljub», to trditve, zbrali v Ljubljani zasopniki predvojnega klerikalizma v Sloveniji ter na sestanku z zastopniki radikalov dolžili sedanje voditelje klerikalne stranke, da so oni krivi, ker se v Sloveniji ne grade več ceste, ne zidajo vodovodov, ne zboljšujejo planine in plačujejo nizki davki. Tako se je zgodilo, da obsojajo klerikalno stranko ljudje, katerih dela hvali «Domoljub». Res, čudna so pota usode in klerikalnega pavovega perla. Razume se, da škofov list «Domoljub» svojim bralcem ne pove, da spadajo vodovodi, ceste, planine in vse to, kar pri nas danes tako strašno propada, v delokrog oblastnih skupščin, proti katerim se pa baš klerikalni matadorji že leta in leta bore. Verjetno je, da jih tudi zato ne marajo, ker se zavedajo, da niso sposobni niti za delo v oblastni samoupravi, kar dokazujejo s tem, da še zakoniti občin ne znajo uspešno in pametno voditi. Samo hujskati in slepti znajo ubogo ljudstvo, da bi ne videlo njihove nesposobnosti in lenobe.

Šah

XI. kolo. Senzacija XI. kola, ki se je igrala v nedeljo, je bil katastrofalni poraz dr. Vidmarja, Spielmann je kot bel izbral duvnajsko otvoritev, prešel po težki Vidmarjevi napaki takoj v energičen napad in ga prisilil h kapitulaciji že po 19. potezu. Alje hin je porazil Grünfelda, Vayda Retija, Tartakower Kmocho, Janovski Rosellija, Yates Davidsona. Remis so končale partije Niemcovič : Tarrasch, Rubinstein : Treybal in Gilg : Michel.

Crni dan za dosedanja prvaka turnirja.

XII. kolo: Včerajšnji dan se mora imenovati črni dan za dosedanja prvaka turnirja ja Tartakowerja in Niemcoviča, ki sta že izgubila vodstvo. Aljehin prvi sigurni zmagi nasproti in je že v prvi vrsti. Aljehin, Tartakower in Spielmann so dosegli že enako število točk.

Aljehin je včeraj v sijajnem stilu porazil dr. Tarrascha, Grünfelda Gilga, dr. Michel Rosellija, Spielmann Kmocho, Yates Vayda.

Tik pred 21. uro je končala najvažnejša včerajšnja partija Reti : Tartakower. Po silno ostrem boju se je razvila končnica, v kateri je Reti, ki je imel enega kmeta več, Tartakowerja porazil in mu s tem odvzel absolutno vodstvo turnirja.

Partiji Rubinstein : Davidson in Treybal : Janovski sta končali remis.

Zelo vznemirljivo se je razvijala igra dr. Vidmar : Niemcovič. Slednji si je ustvaril s pridobitvijo dveh kmetov že ugodnejšo pozicijo, ko ga je spravil dr. Vidmar nadomna v skrito past, iz katere se je rešil pred grozečim matom le s tem, da je žrtvoval eno figuro. Partija je bila končno prekinjena in je dr. Vidmar v ugodnejši poziciji.

Stanje po XII. kolu: Aljehin, Spielmann in Tartakower 9. Niemcovič 8 in pol (2). Rubinstein 7, dr. Vidmar 6 in pol (1), dr. Tarrasch 6 in pol, Reti 6 (1), Treybal 6, Gilg in Vayda 5 in pol, Janovski, Yates 5, Grünfeld 4 in pol (1), Davidson 4 in pol, dr. Michel 4, Kmocho 3 (1), Roselli pol. Danes je prost dan, jutri igrajo sledeči pari: dr. Vidmar : Aljehin, dr. Michel : Treybal, Grünfeld : Roselli, dr. Tarrasch : Gilg, Kmocho : Niemcovič, Reti : Spielmann Tartakower : Vayda, Davidson : Janovski in Yates : Rubinstein.

Naši kraji in ljudje

Druga razstava arhitekture v Ljubljani

Ljubljana, 21. marca. Danes ob 11. dopoldne je bila otvorjena v Jakopičevem paviljonu druga razstava arhitekture. Razstavljena so dela arh. prof. G. Rada Kregarja, arh. Spiničiča ter mlinih gojencev, učencev Tehnične srednje šole, stavbenega oddelka v Ljubljani. Poleg desetih modelov je na ogled kakih 40 projektov in mod razstavljajci je kakih 30 dijakov.

Prireditelj je otvoril s kratkim nagovorom ravatelj Tehnične srednje šole G. J. Rejšner. Povdaril je vlogo zavoda, ki so mu naloge v prvi vrsti praktične, a kljub temu ne zameta estetike ter išče v spoznanju z njo konkretnih kompromisov z življenjem. Nato je proglasil razstavo za otvorjeno. Prof. arh. G. Rado Kregar je predaval o razvoju naše domače arhitekture po vojni. Opravičil je zakasnitev razstave, povedal, da podaja prireditelj pregled dela učencev, ki so delali pod njegovim vodstvom, nekaj njegovega lastnega strokovnega dela, izvršenega tekom zadnjih 6 let in par projektov asistenta arh. G. Spiničiča.

Pouk na Višji stavbni šoli se z ozirom na pomanjkanje umetno-obrtnega šolstva ne omejuje zgolj na stavbno stroko, temveč se razteza tudi na druge stroke: na umetno mizarstvo, kličavničarstvo in sobno slikarstvo. Pri prostoročnem dekorativnem risanju se izdelujejo načrti za plakate, etikete, reklamo vobče ter za dekor. Na ta način je pouk v raznih umetno-obrtnih strokah v toliko poplavljen, da se absolventi zavoda lahko udeležujejo v projektiranjih raznih umetno-obrtnih predmetov; v stavbeni stroki pa dobe gojenci tekom študija toliko strokovne in teoretske naobrazbe, da morejo v praksi vršiti tudi samostojno delo kot tehnični uradniki, konstruktorji, stavbni vodje, tehnični risarji itd. Boljši se lahko povzpno celo do projektantov v atelijah arhitektov. Po uspehih zadnjih let sodi, so absolventi stavbene stroke na Tehnični srednji šoli v življenju vsestransko uporabni.

Nato je g. predavatelj omenil glavne predstavnike domače arhitekture, njihovo vlogo v našem življenju in njihove vplive na šolski naraščaj. Ko je podkrepil svoja izvajanja z nekaterimi konkretnimi primeri novejšega stavbarstva v Ljubljani, se je zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se razstava lahko vrši. Hvala za to gre predvsem g. ravnatelju Rejšnerju, dvornemu svetniku dr. Marju, Trgovski in obrtniški zbornici, Zadrugi stavbenikov, zidarstvom in tesarskim mojstrom, družbi »Ugala« in drugim. Po predavanju se je vršil obhod po dvoranah in ogledovanje razstavljenih del.

Modeli, projekti in risbe so razstavljene v treh sobah in na malem hodniku, ki veže tri prostore med seboj. V glavni sobi vidimo projekte g. prof. Kregarja, ki je razstavil iz novejšega časa načrt za Jugoslovanski paviljon na filadelfijski razstavi. Iz prejšnjih let je na ogled projekt za palačo finančnega ministrstva v Beogradu, načrt za Čekovski zavod v Ljubljani, projekt za stavbo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu in projekt za cerkev sv. Magdalene v Mariboru. Vsi ti načrti so konkurenčni. Poleg njih je razstavil prof. Kregar tudi dve varianti za Sokolski dom v Kranju in Ljubljani.

Asistent prof. Kregarja arh. G. Spiničič je razstavil v prvi vrsti veliko idejno skico za preureditev luke na Sušaku. Projekt je zamišljen tako, da ostane kolodvor na Bradlji takšen kot je. Treba pa bi zgraditi novo luko za osebni promet, nova skladišča za les, žitnico in petrolejsko luko za tanke, vsekane v živo skalo. Osnutek za žitnico je tudi podrobno izdelan. Drugi načrt g. Spiničiča je boljše pota cerkev na Blokah. Stavba je zamišljena v silovnem materijalu, v kamnu in lesu.

Sledijo dela številnih abstraktnih, stvarnih, izvršene večinoma tekom zadnjega šolskega semestra. G. Bezljaj je razstavil model za Nlegošovo grobnico na Lovčenu z mavzolejem, kapelico, muzejem in razglednim stolpom. Projekt istega abstraktna na ledniku prikazuje Otroško zavetišče z zavodom za dojenčke. Tretje delo g. Bezljaja je Planinski hotel na Okrešlju. Slednje delo je maturitetno.

G. M. Košnik je razstavil model sokotelovalnice, projektirane za prostor na nekdanjem dirkalšču (poleg kina »Tivoli«). Stavba, namenjena športnim in higienskim svrham, ima tudi p.krit bazen.

G. Zorko Lah je razstavil projekt za moderno delavsko kolonijo z vsemi prtilikami: bolnico, šolo in cerkvijo (ta del projekta je pomagala izvršiti g. Senk), z garažo, samostojni in družinski hišami.

G. Marinšek je razstavil dva modela. Prvi predstavlja veliko mestno kopališče, drugi pa kinematografsko zgradbo.

G. Mesar je razstavil model za Cok. zavod v Ljubljani, projekt za Trgovsko akademijo v Ljubljani, stavbo, ki naj bi stala v bližini Erjavčeve in Bleiweisove ceste ter projekt za razstavni paviljon in četveroletni radioaparat.

G. Mozetič je razstavil model za mestno kopališče, g. Miklavčič za vilo s tovarno za dišave, g. Senk pa projekt za pogorela skladišča trgovca in gostilničarja Pengova ob Gruberjevem prekopu.

Med razstavljajci se nahajata tudi ena dama, gđ. Vera Pertotova. Ona je razstavila model za Dečji dom (projektiran za Trbovlje). G. Valdes razstavlja projekt za letno kopališče ob Ljubljani, kjer se

izliva Maži graben v korito reke. G. Vrhovc ima projekt porodnišnice in zavoda za dojenčke v Celju.

Iz tretjega letnika Tehnične srednje šole nam je omenil trije imeni: g. Arka, ki je razstavil model vile in tovarne za dišave, g. Hojkarja, ki je razstavil model za društveni dom ter g. Svetlino, ki je razstavil model in projekte za stanovanjsko in trgovsko hišo.

Poleg tu omenjenih stvari so razstavljene še manjši načrti. Ni nam mogoče omeniti vseh, zato priporočamo obisku, naj si razstavo osebno ogleda. Posebno hvalno vredno bi bilo, če bi prireditelj obiskale srednje in strokovne šole v večjem številu. Napredek gojencev Tehnične srednje šole je očividni in razveseljujoč. Prirediteljem in razstavljalcem iskreno čestitamo in jim želimo najboljšega uspeha.

80letnica Jovana Gjaje

Kdo je Jovan Gjaja? Pri nas vemo o naših bratih na jugu tako malo, da bi na to vprašanje le stežka odgovorili. Jovan Gjaja, ki je te dni slavil svoj 80. rojstni dan, je odličen narodni borec, bivši notranji minister in bivši direktor uglednega beogradskega lista »Trgovinski Glasnik«.

Rodil se je v Primorju, v Mravnjicah pri Dubrovniku dne 21. marca 1846. Ko je v začetku šestdesetih let prošlega stoletja potoval Jovan Ristić v neki misli na Cetinje, se je ustavil medpotoma tudi pri svojem prijatelju Boškoviću v Dubrovniku. V prijateljevi hiši je naletel na mladeža in talentiranega dijaka razboritega duha, ki je veljal za enega najbolj nadarjenih učencev že v gimnaziji. To je bil Jovan Gjaja. Ristić mu je priporočil, naj dovrši študije in naj se potem obrne na njegov naslov.

Prešlo je nekaj let. Jovan Gjaja je dovršil filozofijo na Dunaju in se je odpravil mesto v Dubrovnik naravnost v Beograd. Poiskal je Ristića, ki je bil

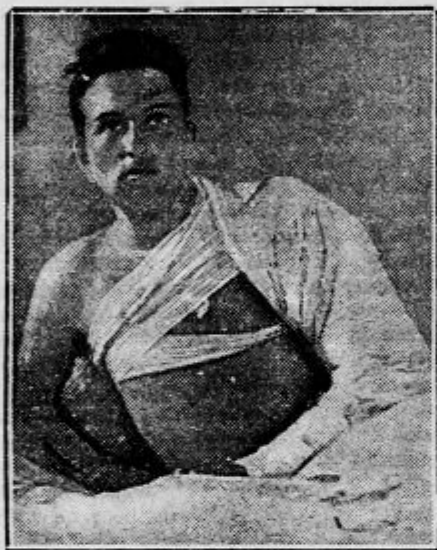
tedaj ugleden mož z izvrstnimi zvezami. Pri njem je izposloval, da je bil takoj nameščen za predavatelja v Beogradu.

Srbija je bila baš tedaj v prehodni dobi. Nastajal je nov čas Omladinsko gibanje s Svetozarjem Markovićem na čelu se je začelo širiti v narodu. Nastajala je radikalna stranka. V tem gibanju je imel Gjaja zelo veliko vlogo. Na prvem zborovanju stranke v Kragujevcu je govoril in tolmačil zunanjo politiko stranke.

Dogodki so se kmalu začeli burno prehitovati. Ogorčena strankarska borba je izzvala odpor v narodu. Vzhodna Srbija se je dvignila na noge. Posledice niso izostale. Prvaki stranke so morali v ječo. Sojeni so bili po prekom sodu. Med žrtvami je bil tudi Jovan Gjaja. Ko je bil upor vdušen, so se odprla vrata ječe in voditelji so morali vanjo.

Stranka je bila na ta način obveljavljena, razgnana, vzeli so ji ves pogum. A čim je Gjaja prišel na svobodo, je začel zopet delati. Ustanovil je list »Odjek«. To je bilo leta 1884. Delal je s Stojanom Protićem in z Andro Nikolićem. Neuspela vojna z Bolgari je decela izpremenila politični položaj v državi. S kraljem je narod obračunal. Avstrofilska politična smer, ki jo je vsiljeval radikalni stranki Milan, je propadla. Jovan Gjaja je bil največji nasprotnik Milanove koncepcije. S svojim duhom in s svojo sijajno dijalektiko je rešil čast stranke, ki bi bila lahko napravila velikansko napako, da ga ni poslušala. Zato pa je bil Gjaja, čim je radikalna stranka prišla na vladno, imenovan za notranjega ministra. Pozneje se je odtegnil političnemu delu. Postal je direktor »Trgovinskega Glasnika«.

Osamljen, daleč od sveta, brez hrupa je mož te dni obhajal svojo osemdesetletnico. Spominjali so se ga samo osebni prijatelji in časopisje.

Incident z Italijani na meji

Pavel Žigon (na levi) in Josip Zajc (na desni), ki so ju italijanski finančni stražniki v petek popoldne napadli na našem ozemlju v Grčarevcu in ju težko ranili. Oba se zdravita v splošni bolnici v Ljubljani in je njuno stanje povoljno.

Kongres Zveze najemnikov

V Zagrebu, 22. marca.

Včeraj se je vršil v mestni posvetovalnici v Zagrebu kongres delegatov »Saveza stanara kraljevine SHS«. Zastopana so bila društva najemnikov iz vse države; razmeroma največ delegatov je došlo iz Zagreba in Maribora. Po delegatih so bile zastopane najemniške organizacije iz Ljubljane, Celja, Maribora, Jesenice, Zagreba, Osijeka, Siska, Broda ob Savi, Tuzle, Splita, Dubrovnika in Beograda. Kot zastopnika ministrstva za socialno politiko sta prisostvovala kongresu član višjega stanovanjskega sodišča v Zagrebu g. dr. Trohar in predsednik zagrebskega prvostopenjskega stanovanjskega sodišča g. dr. Jambrišek. Predsedoval je g. Rebrić iz Beograda.

Delegati so se debate o posameznih referatih prav živahno udeleževali. Kot prvi je referiral g. Jurković iz Zagreba o položaju najemnikov glede na stanovanjski zakon ter je debata žal morala ugotoviti, da odločilni faktorji v državi in pri samoupravah ne kažejo nobenega smisla za rešitev stanovanjskega, sedaj najbolj perečega socialnega vprašanja. Dočim je zaščita takomenovanih »zaščitenec« polovičarska, so nezaščiteni najemniki prepušeni najhujšemu izrabljanju, tako da se v posameznih mestih zahtevajo od njih za stanovanja zneski, ki dvakrat presegajo zlato pariteto, za lokale pa celo desetkrat. V Dubrovniku n. pr. stoji deset vojaških zgradb praznih, poslonje za gimnazijo se v notranjosti ne dovrši. Istočasno pa je država plačala za najemno svojim zavodom in uradom, ki jih ima nameščene v privatnih hišah, samo lansko leto 324.000 dinarjev najemnine. Enake pritožbe proti državi in vojaški upravi so se iznesle za Maribor, Ljubljano, Tuzlo in druge kraje. Organizacije najemnikov obstojajo v vseh večjih mestih države, najboljše pa so najemniki organizirani v Mariboru, Splitu in Dubrovniku.

Žalostno sliko stanovanjske bede je podal referat o ustavitvi izvršitve do-

voljenih odgovorov, ki so pri posameznih stanovanjskih sodiščih dosegla tako število, da jih oblastva sama v interesu javnega mira in reda ne more izvršiti, ker ni stanovanj za deložirance. Tako se je v Splitu iz teh razlogov moralo izvršiti le 13 od 89 pravomočnih deložacij. Pri tej priliki se je opozarjalo na počasno poslovanje zagrebskega višjega stanovanjskega sodišča, pri katerem leži pritožbe po več mesecev nerešene v škodo najemnikov in hišnih lastnikov.

Po referatu g. Mohorka iz Maribora o nujnih izpremenbah stanovanjskega zakona se je posvetila posebna pozornost vprašanju osvoboditve novih zgradb od vseh državnih davkov in o gradbenem problemu, o čemer je referiral g. dr. Giunio iz Splita. Konstatiralo se je, da je dosedaj edino zagrebska mestna občina gradila stanovanjske hiše v večjem obsegu — dosedaj 700 stanovanj, kar je v največjo korist mestu samemu.

Kongres je sklenil, da pristopi v Curihu se snujoci internacionalni najemniški zvezi ter pošlje na zborovanje meseca maja več delegatov. Izvršila se je tudi neznatna izprememba pravil »Saveza stanara«, čigar sedež je prihodnje poslovno leto Split; odbor obstoja iz treh delegatov iz Splita in po enega iz Beograda, Zagreba, Tuzle in Maribora.

Posebni odposlanci kongresa so danes dopoldne obiskali zagrebskega mestnega župana, da ga zaprosijo, naj na podlagi svojih dosedanih izkušenj prevzame inicijativo za združitve vseh večjih mest Jugoslavije v to svrhu, da se najdejo sredstva z državno garancijo za sistematično gradbo stanovanjskih hiš v večjih mestih, kar bi bilo največje važnosti za procvit mest samih.

Določena je bila posebna deputacija delegatov najemnikov iz Beograda, Zagreba, Maribora in Dubrovnika, ki bo prihodnje dni intervenirala na merodajnih mestih v Beogradu v smislu resolucij, sprejetih na zagrebskem kongresu, in bo opozorila na neodložljivost stvarne rešitve stanovanjskega problema v naši državi. Predala bo tudi spomenico slovenskih obrtnikov iz Maribora, kjer je stanovanjska beda dobila še protinacionalno ostrino v taki meri, da ogroža obstoj našega narodnega obrtništva in trgovstva.

LJUBLJANSKI DVOR
kino
TELEFON 17EV-730.
Prednazočanje „Črni angel“ „Črni angel“ „Črni angel“ „Črni angel“

Predavanje o spolnih boleznih

Filmsko predavanje »O spolnih boleznih«, katero je priredila ZKD v nedeljo dne 21. t. m. v kinu Matici v Ljubljani, je ponovno dokazalo veliko zanimanje občinstva za taka predavanja ter njihovo živo potrebo. Predavanje za moške, kakor tudi onaj za ženske se je vršilo ob nabito polni dvorani ter je občinstvo pozorno sledilo obema gg. predavateljema. G. dr. Demšar je naravno naslkal svojstvo vseh spolnih bolezni, njih posledice ter dajal nasvete, kako se jih je mogoče najbolje očistiti. V svojem zanimivem govoru je predložil velikanški napredek moderne medicine ravno v zdravljenju spolnih bolezni. Povedal je, da je danes celo sifil da v končnem štadiju, kakor n. pr. paraliza, ozdravljiva z injekcijami malarije.

Drugi predavatelj g. dr. Jakša je predložil razvoj spolnih bolezni ter prilagojal svoje predavanje zlasti za ženske; poleg tega je podal precej obširno zgodovino in statistiko teh bolezni. Oba predavatelja sta žela viharno odobravanje zbrane publike. Sledilo je nato lep film, ki je izvajanja gg. predavateljev še bolj poglobilo.

Odhajajoče občinstvo je došlo ZKD, ki prireja taka koristna predavanja, sprejelo s toplo pohvalo in z željo, da se v zupčetem pravcu nadaljuje in nudi publiki še nadaljnjega takega pouka.

Skrivnosti sobotnega ponočnega napada na Sv. Petra nasipu

Dogodek vedno bolj zagoneten. — Poskus sen samomor?

Ljubljana, 22. marca. Zagonetnega napada na 25letnega natarkarja Rudolfa Pavšerja, ki je bil izvršen v soboto ob 11.20 ponoči na Sv. Petra nasipu, policija kljub mrzlični preiskavi in zasledovanju zločinca še ni mogla razrešiti.

Pavšer, ki leži sedaj ranjen v javni bolnici, sam ne more dati določenih podatkov. V Ljubljano se je pripeljal v soboto zvečer in hotel nakupiti tu nekaj gramofonskih plošč, da bi se pozneje odpeljal z njimi domov v Trbovlje. Kdaj je nameraval te plošče nakupiti, pa ni povedal. Ko je prišel z vlaka, je odšel naravnost proti tivolske mu parku, kjer se je sprehajal do 11. ure. Nato je odšel proti mestu in zavil v kavarno »Prešeren« ter tam nekaj časa posedal pri črni kavi. Od tam je hotel na kolodvor in odšel po nasipu, kjer se je blizu Zmajevega mostu izvršil napad. Kot pripoveduje sam, je storilec star okrog 30 let, srednje velikosti, in precej močne rasti, oblečen v kratke sukniče, domnevno temne barve, pristopil k njemu brez besede, ga ustavil in pričel otipavati po žepih. Kakor napadalec tako ni dal od sebe nikakega glasu tudi Pavšer, samo »vroče da mu je ratalos«.

Dal si je popolnoma mirno pretipati vse žepce, da mu je lopov pobral iz njih listnico z nad 4000 Din: 4 bankovce po 1000, nekaj po 100 ter 10 dinarskih bankovcev. V listnici se je nahajala tudi vojniška izprava. Vzel mu je iz žepa telovnika še tula dvokrovno uro z double verižico, iz hlačnih žepov pa bel robec ter skatljivo vžgalico »Drava«. Na zunanji strani ure se nahaja v sredini na pozlačenem polju graviran monogram R. P. Verižica obstoja iz daljših in krajših členov. Šele ko mu je storilec vse pobral je po pripovedovanju Pavšerja ustrelil iz revolverja nanj, ki ga mu je tiščal na prsi. Nato se je brez besedi odstranil. Pavšer pri strelu ni niti zakričal, marveč se je ves krvav privlekel do mostu in pričel šele tam stokati in klicati na pomoč, nakar je prišel k njemu nadstražnik Kretič, ki je patroliral v bližini. Ta je na Pavšerjev poziv brž obvestil o zadevi rešilno postajo in nekaj minut za tem so ranjenca že prepeljali z avtomobilom v bolnico.

Na kraj, kjer je bil izvršen napad, je takoj nato prišlo več policijskih agentov, ki so prostor preiskali in začeli z zasledovanjem napadalca. Zjutraj so našli na mestu browning s tremi naboji kalibra 6.35 milimetri ter žepni robec z modrimi četverkotniki in rdečimi črtami ob robu.

Policija je Pavšerjeve izpovedi sprejela z rezervno in jim povečini ne verjame. Šlo bo po mnenju policijskih organov za poskusen samomor, kajti Pavšerjeve izpovedi so nekam nesigurne, zamotane in neodkritno.

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. MARIA CORDA v velikem Mihael Kertesz-Sascha filmu Wien:

Kraljica sužnjev

po romanu R. Hagarda. Strahovito suženjstvo 1. 1200 pred Kris usom. Prehod judov skozi rudeče morje. Potop Faraona in njegove vojske. Lepi igralci! Kolosalna režija! 2000 kornjenikov! 25.000 pešcev. Sijaj, razkoš in beda.

srčne. Njegova rana ni težkega značaja. Kaj pravzaprav tiči za vso storijo, pa bo mogoče razvideti šele po zaključeni preiskavi.

Kolavdacija falske hidrocentrale

a Maribor, 22. marca. Danes je bil prvi dan kolavdacije falske elektrarne. Koncesijo je izdalo l. 1912. namestništvo v Gradcu firmi Albert Pusa & Co. v zvezi s tvrdko Scherbaum iz Maribora in Loebersdorfer Maschinenfabrik A. G. Elektrarna je bila izročena uporabi l. 1918. Dasi je postavitev državne meje na Kozjaku zelo omejila obseg načrta udeleževanja falske elektrarne, je njeno dosežanje delo pomembnega gospodarskega značaja, t. j. elektrifikacija Maribora, Ptuja, Celja, Laškega in Trbovelj, momentano pa se vrše tudi pogajanja za elektrifikacijo Ljutomerskega in Murskega polja do Čakovca in Varaždana.

Te dni se vrši kolavdacija, ali je družba Fala izvršila vse pogoje, ki so bili predpisani v podelitveni koncesiji. Ob 10. dopoldne se je danes sestala v prostorih elektrarne komisija in večje število interesentov. V komisiji so bili: za velikega župana mariborske oblasti vladni svetnik dr. Mulaček in vladni tajnik dr. Tretenjak, srezka poglavarja za Maribor desni in levi breg dr. Ipavec in Poljanec, za srezkega poglavarja v Prevaljah vladni tajnik Mihlič, za ljubljansko gradbeno direkcijo inž. Ditrich in inž. Stofa iz Ljubljane, za oblastni hidrotehnični oddelke referenta inž. Juvan in inž. Celestina, za okrožno mariborsko gradbeno sekcijo inž. Dolenc, za državno železnico nadinž. Kriek, pravni referent dr. Senčar, oboja iz Ljubljane, za progovno sekcijo Maribor inž. Debovec. Falsko elektrarno so zastopali prezident in upravni svetnik inž. Rosshändler iz Gradca, ravatelj inž. Droschl, inž. Etienne iz Bazia, inž. Klepach, inž. Griesmer ter pravni zastopnik dr. Rapoc. Nadalje so bili prisotni župani občin Rdeči breg, Činžat, Kumen, Brezno, Sv. Lovrenc in Kaplja, številni splavarški mojstri iz teh vasi in zastopniki Mariborskega ribiškega društva.

Obsežno delo se je razdelilo na več komstij, da bi po poslovanje hitreje dovršeno. Obširna razprava se je najprej zavrla o aktualnem vprašanju splavarjev in njihovem razmerju do Falske elektrarne, ki je že par let kot sporna točka na dnevnem redu. Splavarstvo se je v sled ugodnih pogojev v Dravski dolini zelo razvilo. S postavitvijo elektrarne, ki je v dolžini 10 km ustavila tok Drave, so nastale za splavarje razne neprilike in se dogajajo neereče v jezui samem. Sedaj je falsko podjetje vse te nedostatke odpravilo. Spor je še v tem, da hoče podjetje zapreti jez tudi za splave in namerava čistiti strugo tudi od turbin dalje Splavarstvo v Dravski dolini — kakor je posnel naš dopisnik iz pogovorov s splavarji — trpi težko krizo. Stag-nacija v lesni trgovini, velika odgovornost splavarjev, ki so »špediterji na vodi«, za les na splaveh, je vzrok propadanju splavarstva v Dravski dolini. Vse ostale sporne točke med splavarji in falskim podjetjem so se v popolnem soglasju odstranile.

Pred sodniki

Posestnik Andrej iz Male vasi se zdaj ne ve, da se ne sme prodajati zarubljenih predmetov. Imel je dve moški kolesi, vredni 1000 Din, bili sta res že 14 mesecev zarubljeni in se pri prodaji ni nihče javil; vendar bi ju ne smel prodati. Obsojen je bil na 2 dni zapore.

Lojze je pri litru pozabil tisto lepo zapoved, ki veli: »Spoštui s' urosti!« Pri sosedsnj mizi mu ne ugaia siv gospod in naenkrat ga jame zmerjati s smrkavcem. Ker se mu gospod neče predstaviti, se še bolj razbur in mu pred gostilno pljune v obraz. Zdaj je zvedel gospodovo ime, a stalo ga je 250 Din.

Dimnikar Cinček se je peljal brez karte iz Višnje gore v Ljubljano. Sprevodniku je razložil, da ga je pooblastil njegov mojster, ki dela za železnico, a sprevodnik ga ni hotel razumeti. Pa tudi sodniki ga niso hoteli razumeti; pridržali so ga 48 ur, da jim za devoj počasi pojasni.

Malčica Grünne iz Krapine je občudovala pri zlatarju Eberlu blesteče prstane. Zmagalo je poželjenje po zlatu in šla je kupovat prstan. En prstan je pomerjela, a drugga je iz pesti spustila v žep. Sedela bo 3 dni in potem bo morala domov brez prstana.

Danes krasna družinska drama

Boj za obstanek

V glavni vlogi Mae Bush. Drama je vzeta zelo iz realnega življenja, — boj žene, katera je primorana mesto moža — ki pljunačije — skrbeti za obstanek. Pretresljivi in čustvapoi in so prizori, ki bodo še marsikateremu privabili solze v oči.

Predstave ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

KINO IDEAL

ČRNI ANGEL
Resnični doživljaj angleškega kapetana Trenta. Mi trdimo, da je to najlepši film, kar se jih je do sedaj predvajalo.
Pride v kino „Dvor“.

Domače vesti

Nov krščanski list

Puceljovo glasilo piše: »Kmetijski list je danes edini slovenski kmetijsko-delavski list, ki piše pošteno in res krščansko. Naj si ga naroči vsaka poštena in krščanska hiša.« Pričakujemo, da se bo sedaj začela listacija, kdo je bolj krščanski list, ali »Kmetijski list« ali »Domoljub«. Za sedaj mislimo, da je »Domoljub« bolj krščanski, ker piše v njem politične uvodnike škof, medtem ko jih v »Kmetijskem listu« samo Pucelj, ki še tonzura nima. A kar ni, se lahko še zgodi, pa če se bo Pucelj list razvil lepo v listranju krščanskega duha, upamo, da bo tudi Pucelj po Radičevem zgledu odpravil shode s »Hvaljen Isus i Marija!« Živio krščanski državni proračun 13 in pol milijarde!

Ali pa mi bo g. Pucelj še ušel v kloster? **MAC.**

* **Francoska odlikovanja.** Razen g. dr. Prvislava Grisogona in ministra dr. Krajca je predsednik francoske republike še odlikoval: z redom komandirja legije časti dr. Bogdana Popovića, profesorja beograjske univerze; z redom oficirja legije časti dr. Dragomir Dučića, generalnega direktorja državnega računovodstva; z redom kavalijskega ministra za trgovino in industrijo; nadalje inšpektorje istega ministrstva dr. Dušana Pintolice, Petra Miloševića in Milivoja Pilića ter bivšega načelnika umetniškega oddelka v ministrstvu prosvete dr. Branka Senoa.

* **Odlikovanje.** Iz Beograda poročajo: Kraj Aleksander je na predlog ministra pravde odlikoval predsednika »Osvetniške zbornice« v Ljubljani g. dr. Danila Majarona z redom sv. Save II. razr., pravdnika te zbornice g. dr. Frana Tekavčiča pa s istim redom III. razr.

* **Konferenca železniških ravnateljev.** V Beogradu se bo vršila jutri konferenca vseh oblastnih železniških ravnateljev. Razpravljalo se bo o aktualnih železniških vprašanjih.

* **Ameriški poslanik zapustil Beograd.** Ameriški poslanik na našem dvoru, g. Percival Dodge je v soboto odpotoval iz Beograda na svoje novo službeno mesto v Kodanju. V Beogradu je zastopal Zedinjene države devet let. Novi ameriški poslanik g. Prince, ki je doslej služboval v Kodanju, je že prispel v Beograd.

* **Napredovanje v justični službi.** V 4. skupino I. kategorije sta pomaknjena deželno sodni svetnik in predstojnik okrajnega sodišča v Metliki dr. Ivan Širko z dnem 31. maja 1925. ter deželni sodni svetnik pri okrajnem sodišču v Celju Franc Tiller z dnem 26. januarja 1926.

* **Izenačenje naše terminologije.** Kakor smo nedavno poročali, je glavni prosvetni svet sprožil vprašanje ustanovitve posebne strokovne komisije za izenačenje srbsko-hrvatskega pravopisa. Sedaj je pa glavni prosvetni svet nasvetoval še sestavo posebne komisije, kateri naj bi se poverila naloga, da določi osnovna načela za unifikacijo naše terminologije, zlasti za šolske knjige.

* **Hilmen.** Poročila se je zd. Fanl Mavsar iz Leskovca pri Krškem z g. Gavrilom Nikoličem, lastnikom znane trgovske tržnice Nikolič v Novem Sadu. Bilo srečno!

* **Smrtina kosa.** V Ljubljani je umrl v nedeljo inž. Mohor Pirnat, dvorni svetnik in predstojnik Osrednjega urada montažističnih uradov v pok. Pogreb bo danes, ob 4. pop. izpred hiše št. 11a na Starem trgu. — V Sv. Križu pri Kostanjevici je preminula na praznik sv. Jožefa posestnica vdova Ana Pisansky. V spanju jo je zadela kap. — G. Janku Grešiču, železničarju v Šiški je umrla pretekli ponedeljek njegova mati Margareta in ne soropza, kakor smo prvotno pomotoma poročali. — V splošni bolnici v Ljubljani je umrl v nedeljo g. Maks Herksel, uradnik zavarovalnice »Comercial Union«. Pogreb bo danes, ob 5.30 pop. iz mrtvašnice bolnice. — V Zagorju na Pivki je umrl dne 19. t. m. g. Matija Patuš, trgovec in gostilničar. Blag jim spomin, žalujemo našo iskreno sožalje!

* **Gabrijel Thaler.** V nedeljo 21. t. m. je preminul v Železnikih g. Gabrijel Thaler. Pokojnik je bil znan po vsej Selški dolini kot vzoren gospodar in trgovec in priljubljen pri vseh, ki so ga bližje poznali. Z lastno pridnostjo si je ustanovil praviteljsko vinsko trgovino in vodil svojo gostilno v Železnikih, ki jo poznajo vsi žiteljki in turisti ki so obiskali keda prijazni trg in nega divno okolico, kot eno najboljših in najpripravnih v vsej selški dolini. Gabrijel Thaler izvira iz znane narodne rodbine Thalerjev, njegov brat Rafael je veletrgovec v Škofji Loki, brat Franc pa je veletrgovec in župan in narodni prvobornik v St. Ilju nad Mariborom. Gabrijel Thaler je bil, čeprav že od mladosti bolj rahlega zdravja, neumorno delaven vse svoje življenje. Rad je sodeloval pri vseh javnih zastopih, bil je član železniške hranilnice in posojilnice, dolgoleten in poštvovalen blagajnik selške podružnice SPD ter si stekel mnogo zaslug za zgradbo Krekove kočne na Ratitovcu. Največ dela in truda pa je žrtvoval za okrajni cestni odbor za škofjeloški okraj, čegar nad vse delaven načelnik je bil do svoje smrti. Pod njegovim načelništvom so na deželni cestah v selški in poljski dolini zgradili številne škar-

pe tako n. pr. v Soteski pri Pamerjevem mostu, pri iztoku Smoleve nad Železniki, la ni so temeljito popravili most čez Soro pri Dolenji vasi in pod Praprotnim. Zelo se je trudil za boljše oskrbo obeh cest ter izposloval še lani cestnega mojstra. Žal, da njegovo idealno stremenje pri merodajnih obsevih ni našlo tiste podpore, ki bi jo zaslužilo. Bodi blagomu in za blagor ožje domovine vnetemu pokojniku ohranjen svetel spomin!

Dr. A. * **Podaljšanje davčnega oprostitve** za nove stavbe. Številne velike gospodarske organizacije in institucije so vladni in finančnemu ministru izročile spomenico, s katero zahtevajo, da se podaljša veljavnost odredbe glede oprostitve davka za nove stavbe. Spomenica povdarja, da se stanovanjska kriza more rešiti samo z gradnjo novih stanovanj, kar pa se more doseči le z davčno oprostitvijo za nove zgradbe.

* **Prijave za učiteljske nagrade in potnine.** Veliki župan vabi veroučitelje, učitelje na ekskurzijskih letih in oddelkih za oddajanje otroke ter nestalo nastavljenih učitelje ženskih ročnih del, da predložijo vsaj do 5. aprila 1926 prijave za nagrade in potnine (vsako na posebnih polih) v smislu razglasa bivšega višjega šolskega sveta v »Uradnem listu« št. 8. in leta 1923. s to razliko, da navedejo samo eno razdobje in sicer čas od 1. januarja do 31. marca 1926. Veroučitelji naj pošljejo prijave naravnost računovodstvu delegacije ministrstva financ, odseku za ljubljansko in mariborsko oblast v Ljubljani, vsi ostali pa po okrajnih šolskih referentih na velikega župana.

* **Poverjeništvu Vodnikov družbe v Kranju.** Javno poverjeništvu Vodnikov družbe v Kranju je prevzela kranjska Čitalnica. Sprejemanje članov se vrši vsak dan med 1. in 2. uro popoldne.

* **Ustanovitev Društva za zračni promet.** V nedeljo se je vršila v Beogradu seja ustanoviteljev Društva za zračni promet v Jugo slaviji, na kateri je bil izvoljen izvršilni odbor, ki ima nalogo, da izvede podpis akcijskega čimprej. Društvena glavnica znaša za sedaj 6.000.000 Din, kasneje pa bo povečana na 12 milijonov. Med ustanovitelji društva so interesi iz vseh krajev naše države.

* **Otvoritev Zagrebskega velesejma.** V nedeljo dopoldne je bil v navzočnosti zastopnikov ministra trgovine, g. Gospodetića zagrebskega velikega župana, armijskega komandanta generala Matića, konzularnega zbora in delegatov ljubljanskega velesejma svečano odprt. Velesejma je bil razdeljen na razstavo je posvečena vinu in alkoholni industriji ter avtomobilom. Novost je razstava plakatov, ki naj pokaže javnosti kako de lajo v tuji državah reklamo in kolika pozornost se ji posveča. V centru paviljona so produkti naše vinske in sploh alkoholne industrije, sodi, pipe, gumijaste cevi itd. Po manjših paviljoni so razstavljeni produkti železne industrije, gospodarski stroji in radio-industrija.

* **Občuten mraz v Južni Srbiji.** Iz Skoplja prihaja poročila, da je v zadnjih dneh nastopil v Južni Srbiji hud mraz ter je v nekaterih krajih zapadel visok sneg. Železniški promet je močno oviran. Vihar je marsikod potrgal brzojavne žice.

* **Zopet potres v Slavoniji.** Iz Sladojevev v Slavoniji nam piše prijatelj našega lista: Dne 19. t. m. smo tukaj zopet čutili tri potresne sunka. Prvi je bil ob 8. jutraj, drugi ob 3. uri 38 min. in tretji ob 5. uri 15 min. popoldne. Izmed vseh treh je bil najmočnejši tretji sunk, pri katerem se je opazila vzhodna smer.

* **Izprembe posesti.** Poročajo nam: Zgo dovinsko znani grad Bramce z njegovimi krasnimi zelenjadinami in sadnimi vrtovi ter z obširnimi gospodarskimi poslojem, kateremu še pripada 56 oralov zemlje, je bil te dni prodan za 175.000 Din. Kupila ga je neka družina iz Prekmurja.

* **Za cenena potovanja v kopališča.** Zadru ga gostilničarjev in kavarnarjev v Beogradu je poslala ministru saobraćaja vlogu, naj dovoli za posetnike kopališče tudi letos 50 odstotno znižano vožnjo po državnih železnikih.

* **Ne kupujte nove obleke za Veliko noč,** ako lahko prebarvate stare! Prstne, stalne anilinske barve za vsa blaga nudijo drogerija »Sanitas«, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

* **Zanimiv spor za kolodvorsko restavracijo.** Kolodvor v slavonskem Dalju je bil prošlo soboto pozorišče zanimivega dogodka. Zadeva se je tikala zakupa tamkajšnje kolodvorske restavracije. Dosedanji najemnik Vaso Ostojić je trdil, da je najel kolodvorsko restavracijo za pet let in sicer od leta 1924. do 1929, dočim je direkcija drž. železnice v Subotici izjavila, da je Ostojić dobil restavracijo v najem le za dve leti — do konca februarja 1926. Direkcija je restavracijo razpisala in je dala v najem gostilničarju Zigi Schulhofu za 90.000 Din mesečno, dočim je Ostojić plačeval le 16.000 Din. Ker se Ostojić ni hotel umakniti, je prišel v soboto kotarski pristav iz Osijeka s predsednikom železniške direkcije ter z asistenco deložiral dosedanjega najemnika. Popoldne pa je prispel v Dalj Ostojićev pravni zastopnik z okrajnim sodnikom. Sodiščnik je na lica mesta proučil sporno zadevo ter konstatiral, da je pogodba med Ostojićem in železniško direkcijo privatnopravne narave. Razveljavil je deložacijo ter kotarskega pristava in delegata direkcije obsodil na solidarno globo 8000 Din zaradi motenja posesti. Obenem je sodnik zagrozil z zaporo, ako bi se nadalje ogroževala Ostojićeva posest restavracije. Zadeva je v Dalju in okolici vzbudila veliko senzacijo.

* **Vlomilci v zagrebško tehniško fakulteto aretirani.** Po večdnevnem zasledovanju je zagrebška policija v soboto aretirala dva elegantno oblačena mladeniča, ki sta po prvotnem trdovitnem zamikanju vsake krivde priznala, da sta izvršila zadnji vlom v zagrebško tehniško fakulteto, kjer sta ukradla iz blagajne 13.500 Din. Eden je doma iz

Zagreba, drugi pa iz Karlovca. Zlikovca imata na vesti tudi vse vlohe v razne druge šolske zavode v Zagrebu. Imena obeh vlomilcev policija za enkrat še neče izdati.

* **Požar v tovarni za vrvi v Somboru.** V nedeljo je izbruhnil v tovarni za vrvi v Prigredici pri Somboru velik požar, ki je divjal vso noč in tvornico popolnoma uničil. Škoda znaša nad milijon dinarjev.

* **Velik vlom v Zagrebu.** V nedeljo zvečer je nekdo vlomil v stanovanje gospe Spase Kosaković v Palmotčevi ulici v Zagrebu in ji odnesel za 60.000 Din raznih dragocenosti.

* **Defraudant Mikošij v zagrebških zaporih.** Zagrebška policija je znanega defraudanta Mikošija izročila te dni sodišču. Predno je bil odveden v sodne zapore, se je Mikošij razgovarjal z novinarji. Protestiral je, da se o njem piše kot zločincu ter rekel, da je svoto 1.700.000 dinarjev vzel samo zato, da bi mogel zdraviti svojo bolezen, kostno jetiko, kar je tudi storil v inozemstvu. Policija je mnenja, da Mikošij ni potrošil 800.000 dinarjev, marveč je denar neke škrl, najbrže v Trstu, kjer se je nekaj časa mudil. Sodišče bo kmalu določilo preiskavo.

* **V Nišu pogorela tovarna kemikalij izdelkov.** V soboto ponoči je v tovarni kemikalij izdelkov trdke Krstić in Melošević v Nišu izbruhnil požar. Na pomoč so prihiteli vojak in meščani ter sodelovali s požarno brambo in tako preprečili, da se ni požar razširil na bližnjo železniško postajo. Tovar na pa je pogorela do tal. Škoda se ceni na milijon dinarjev, ki pa je deloma krita z zavarovalnico. Požar je baje nastal vsled kratkega stika.

ONE

ki jih ne pozdravljamo

je naslov najnovejšega vefilma v katerem igra glavne vloge sičkana

LYA MARA

in vedno elegantni

ALFONS FRYLAND

Elitni Kino Matica

Iz Ljubljane

u— **Ljubljanski Sokol.** Svečana predaja »Dušanovega meča« našim tekmovalni vrsti se bo vršila na željo dvorja v Beogradu 11. aprila dopoldne v gledališču ob navzočnosti Nj. Vel. kralja; za sredo 24. t. m. določena akademija v Narodnem domu odpa de ter se bo ista vršila 12. aprila ob prisotnosti kraljevega zastopnika.

u— **Jubilje dela.** Gospa Martja Červan v Rožni dolini praznuje danes 40 letnico nepretrganega službovanja v ljubljanski tobačni tovarni. Jubilantka je še čila in zdrava. Čestitamo in vse najboljše ji želimo tudi mi!

u— **Maša zadušnica za gospo Milico Hribarjevo.** Narodno žensko ljubljansko, ki se radi prekasnega obvestila ni moglo udeležiti pogreba gospe Milice Hribarjeve, soproge g. Ivana Hribarja, se udeležijo maše zadušnice v sredo, 24. t. m. ob 9. dopoldne v župni cerkvi v Trnovem.

u— **Francoski institut v Ljubljani** se je pre selil v Narodni dom (prilčno desno). Čitalnica je odprta vsak dan (izvzemši nedelje in praznike): od 10. do 12. ure, od 14. do 18. in od 20. do 22. ure. Izposojanje knjig od 15. do 17. ure.

u— **Podmladek Rdečega križa na državnih realki v Ljubljani.** V okrilju Podmladka Rdečega križa in v njega korist prireditelj dija ški orkester, pevski zbor in literarni klub »Cankar« v četrtek, dne 25. marca ob 10. dopoldne v realni tovarni akademiji z obširnimi in izbranimi sporedom. Vstopnina 3 Din. Glede na dobrodelni namen prireditve se predplačila hvaležno sprejemajo. — Solski odbor P. R. K.

u— **Nezgod pri nedeljski »Grofici Marici«** Dočim je bila sobotna premiera Shawove duhovite komedije »Pygmalion« zelo slabo zasledena, a prva njena repriza v nedeljo zvečer malone prazna, je bilo operno gledališče pri tretji reprizi opere »Grofica Marica« zopet nabito polno. Ljudje prihajajo poslušati Kalmanove lahke melodije in plesne kuplete kar trikrat zapored. A še pojdejo! Nedeljska predstava pa je bila polna nezgod: nekaterim je tekst zelo šepal in so zamenjavali imena da so nastale zmede, glavni junak je bil močno prehlajen in je moral v petju izpuščati, otroci so žagali, zbor je vozil, Koloman Zsupan pa je iz prevelike temperamentnosti zdrsil grofica Marici pred noge in bil v hipu zopet na nogah. Gledališki parter pa je izbruhnil v smeh, zakaj Kolomanu se je razparala hlačica po šivu, ne da bi nezgoda opazil. Grofica si je tiščala nos in usta, Koloman pa ji je dvoril dalje. Naenkrat se je galantno poklonil, češ »Pardon!« — izginil za kuliso ter se odondot mirno dalje razgovarjal z grofico. Med tem je kavalirski dobra dušica šivala in spe njala hlačnico. S čudovito naglico se je Koloman vrnil na oder, plesal in pel, vsa nezgoda pa se je izvršila tako neopazno, da ni nepoučena publika čutila nikake pavze. Gospodu B. Pečku, ki je kot rutiniran igralec izvrstno rešil situacijo, gre torej vse priznanje. Marsikdo bi bil izgubil glavo, in zastonj bi moral past. Peček pa ... no, res, čast, komur čast!

u— **Zima mesto pomladi.** Starki zimi so seštet dnevi njenega gospodstva, ki je bilo letos zelo dolgo in polno nadlog. Pomlad se bliža na iskren konjičku, priroda sama se je pripravila, da jo sprejme čim priskrneje. Razkačena je stresla starka zima še enkrat svoje snežne kodre in z vso čemerikavo stjo pogledala po svojem kraljestvu, kjer se državljanji že pripravljajo, da pozdravijo mladega kraljica. Vsaj otežkočki mu boče njegov zmagoosni pohod preprečiti pa ga ne bo mogla, čeprav mu je v nedeljo in včeraj pota pogrnla še enkrat s snežno odejo.

u— **Napredno gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj:** Predavanje danes zvečer ob 8. v knjižnici na Rinski cesti. Predaval bo prof. R. Pavlič »O čarovnicah«, drugi del. Člane in prijatelje društva vabimo na zanimivo predavanje. Vstop prost. — Izobr. odsek.

u— **Do 25. t. m. se prodajajo otroški čevljiški prvovrstne kvalitete** po znatno znižanih cenah tovarne »Peko«, Ljubljana, Breg 20 in Aleksandrova cesta. Oglejte si cene v izložbah!

u— **Obveščam p. n. občinstvo,** da prevzemam od danes dalje avtovožnje tudi za Italijo. Alojz Stele, avtotaksi Poljanska cesta 3, telef. št. 942.

u— **Slovensko filatelistično društvo** v Ljubljani ima svoj občni zbor v sredo 24. marca ob 8. zvečer v restavraciji »Slon«.

u— **Geografsko društvo** vabi svoje člane in vse prijatelje planin na svoje 3. predavanje, ki ga priredi danes ob 6. zvečer v kemistični predavalnici drž. realke. Predava g. dr. H. Tuma o krajevnem imenoslavlju v naših Alpah. — Vstop prost.

u— **Policijske prijave.** Od nedelje na ponedeljek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaj: 3 tarvine, 1 izgreb, 1 nezgoda, 1 prestopi vhitotapljenja monopolskih predmetov, 3 prestopki zlagajvalnih predpisov, 3 prireditve z godbo brez dovoljenja, 1 prestopnik prekoračenja policijske ure in 5 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretirana je bila samo ena ženska in sicer radi pijanosti.

u— **Tatvina v Mladinskem domu.** Ko je hotel kinooperater Nikolaj Ogrič, uslužben v Mladinskem domu, pričeti v nedeljo zvečer s predstavo, je opazil, da je zmanjkal iz prostora, kjer se nahaja aparat Ernemannov objektiv, vreden 1200 Din. Kdo se je objekтива polastil še ni dognano.

Iz Maribora

u— **Slabo vreme** nam je prinesel prvi spomladanski dan. Že v soboto je začelo na planah snežiti, v nedeljo jutraj pa je imela že tudi dolina popolnoma zimsko lice, dasi so astronomi za ta dan določili pričetek pomladi. Tekom včerajšnjega dne je nepretrga no letaval droben sneg. Smečurli se že pripravljajo, da se na pobočjih Pohorja zadnje navžilejo zimskega športa. Iz Maribora jih je odšla včeraj večja skupina k Ruški koči. Vremenski proroki pravijo, da bo letos tudi Velika noč še bela. Upamo pa, da se tu di tokrat, kakor navadno, motijo.

u— **Umetniška razstava akademikega slikarja Ante Trstenjaka,** ki se nahaja v veliki kazinski dvorani (Slomskov trg), ostane od prta še do nedelje dne 28. t. m. Priporočamo da si vsak prijatelj naše domače umetnosti ogleda to razstavo, ki je vzbudila pozornost celo v inozemskih kulturnih središčih.

u— **Ljudska knjižnica o praznikih.** Ta četrtek, dne 25. marca, bo Ljudska knjižnica v Narodnem domu radi praznika poslavala samo dopoldne in ne zvečer. Na Velikonočno soboto in nedeljo pa bo knjižnica zaprta, na kar že sedaj opozarjamo občinstvo, da si pravočasno oskrbi čtivo za praznike.

u— **Opustite državne borze dela v Mariboru.** Že sivočasno se je mnogo pisalo in debatiralo o načrtu ministrstva za socialno politiko, ki je nameravalo kar že noč ukiniti več obstoječih državnih borz dela. Na raznih shodih in tudi v občinskih svetih so bili tozadevno naslovljeni na vlado protesti, ki pa, kakor se kaže, niso ničesar zalegli. Mariborska borza dela je že dobila uradni nalog, da pripravi do 1. aprila vse potrebne za likvidacijo, kjer se bo tukajšnji podružnica popolnoma opustila. Kakor izvem, se sedaj vrše pogajanja z mestno občino in svr ho eventualnega prevzema tega potrebnega urada v mestno oskrbo. O zadevi bo sklepal občinski svet na svoji prihodnji seji.

u— **Pokop morilcev Zlahtiča in Čiča.** Trup li obeh justificiranih morilcev Zlahtiča in Čiča so v soboto kmalu po justifikaciji sneli z vešal in položili v črno pobarvani krsti. Zvečer ob 20. je trupli blagoslovil pater Pavel. Oba morilca sta namreč po spovedi izrečno zaprosila, naj ju ne pokopujejo brez cerkvenega blagoslova. Pogrebni zavod je nato prepeljal trupli na mestno pokopališče. Tihemu pogrebu so prisotnovali ravnatelj pogrebnega zavoda z. Gerbac, predsednik senata, ki je zločinca obsodil na smrt, višji dež. sod. svetnik Stergar in mestni zdravnik dr. Wankmüller. Obe krsti so položili v skupno jamo. Vpričo imenovanih zastopnikov oblasti je grobar zagrebel jamo, ki je za vedno zagrnila telesne ostanke dveh oseb, ki sta padli pravici v zadoščenje.

V restavraciji pod „Skalco“

Mestni trg št. 11

se točijo pristna ter pitna vina. Preko ulice Din 1.—cenejše. Vsako sredo, soboto in nedeljo od 20. do 24. ure salonski koncert. Ob nedeljah od 9 do 13. ure zajtrkovalni koncert. 1736-a

Velika noč je tu, in da bodo potice dobre, pecite jih v posodi, kupljeni pri tržki z železnino

Stanko Florjančič

Ljubljana Sv. Petra c. 35.

TRIO

strojček za vezanje aktov. Samo lahek pritisk zadostuje, da Vam elegantno veže na robu, veže na hrbtu (za zvezke) in prilija naslove na zaboje. Čez 500 v rabi samo v Ljubljani in so vsi polni hvale o njem. Omislite si ga tudi Vi za Vašo pisarno. Naročite še danes in se bodele prepričali o praktičnosti

Dobi se edino pri samozastopstvu 1889 ROK ARHAR, Ljubljana, Poljanska c. 27. Cena Din 150.— sponke posebej 1000 kom. Din 15.—

Na prošnjo trdke Au. Sultan Constantinople se prodaja 1734-a
36 komadov pravih perzijskih preprog
katerih naslovnik ni pravočasno prevzel.
Prodajo se tudi poodini komadi dneвно od 12 in od 2-6 v skladišču špedicije I. Ranzinger. Prodaja prične v ponedeljek jutraj.

Birmanske ure

F. ČUDEN, Prešernova 1

Iz Celja

u— **Redni letni občni zbor** kraljeve organizacije SDS v Celju se bo vršil danes zvečer ob 8. uri v mali dvorani »Celjskega doma«. Opozarja se vse članstvo zlasti na zanimiv referat bivšega ministra g. dr. Kramerja. Udeležba častna dolžnost za vsa' kega člana.

u— **Izlet kraljeve organizacije SDS** Celje okoli na Ostrožno bo, seveda le v lepem vremenu, v četrtek dne 25. t. m. Zbirališče ob 14. uri pred Narodnim domom. Vabljeni so tudi somišljeniki iz mesta.

u— **Celjsko mestno gledališče.** Nedeljsko reprizo Hauptmannove »Elge« so morali odpovedati, ker je bil kljub znižanim cenam prodan v predprodaji samo en sedež in še ta na galeriji. Gozovo je to žalostno dejstvo, ki priča o pomanjkanju zanimanja za kulturne prireditve, zlasti med onimi, ki najbolj zabavljajo, ako se ne vrše gledališke predstave. Ta izjemni slučaj v lepi zgodovini celjskega gledališkega življenja pa da mnogo misliti tudi pri onih, ki nosijo danes v Celju vso odgovornost za celjski gledališki oder.

u— **Knjižnica Narodne čitalnice** v Celju bo odsele odprta ob petkih od 17. do 19. ure. Knjižnica si je nabavila več novih knjig, med njimi tudi srbohrvatske ne ruske.

u— **Večer francoskega krožka** se bo vršil v sredo dne 24. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Po oficijelnem programu prosti zabava s plesom.

u— **V celjski javni bolnici** je umrla v nedeljo dne 21. t. m. ga. Olga Inrič, žena sekretarja pri finančni direkciji v Novem Sadu, v 26. letu starosti. Polna zaupanja se je podala med brate Slovence, da najde v zdravilišču Topolšiča svoje zdravje. a krita jetika je strla tudi to mlado življenje. Pokopljeno jo začasno na mesnem pokopališču v mestni grobnici, pozneje jo pa prepeljejo v njeno ožjo domovino.

u— **Izprembe posesti.** Na javni dražbi dne 20. t. m. je izdražbal iz Pertinačeve

Da ustrežemo želji p. n. občinstva, dajemo tudi po preselitvi še vedno

10%

popusta do 31. marca t. l.

„ADRIJA“, drogerija, parfumerija in fotomanufaktura

Ljubljana, sedaj Selenburgova 1.

Vedno nedosegljivo v kakovosti oslane

Schicht-ovo milo znamke „Jelen“

Kajti nič na svetu ne more nadpeti, da postabimo naše najboljše, kakovosti našega mila. Mogoče bi nam bilo posrečiti naše Jelenovo milo s tem, da bi ne porabili „lako dobre“ surovine. Ne storimo tega, kajti nam ni samo na tem, da proizvajamo „dobro milo“, temveč nam je na tem, da proizvajamo

najboljše milo!

A. Kunc, Ljubljana

priporoča svojo bogato izbero

finih površnikov

za gospode

po prav zmernih cenah.

Gospodarstvo

Tržna poročila

Novosadeška blagovna borza (22. t. m.).
Pšenica: baška, 2 vagona 277,5. Tur-
ščica: baška, do 5. aprila 110; baška, za
15. maja, 15 vagonov 117,5; baška, ladja
Tisa, 50 vagonov 121; sremska, pariteta
Ruma, 5 vagonov 112,5; sremska, za maj,
30 vagonov 120. Moka: 40ss, 1 vagon
447,5; 42s, 1 vagon 400; 45s, 1 vagon 350.
Tendencija mlačna.

Hrvatska eskomptna banka, Zagreb. U
srednjoj ravnotežnosti održanoj 19. marta o.
g. zaključeno je, da se redovita glavna
skupština za minulu poslovnu godinu održa-
la dne 10. aprila o. g. u 5 sati posle poine
u društvenim prostorijama. Glavnoj skup-
štini bit će predložena bilanca za god.
1925., koja svršava sa čistim dobitkom od
22.350.801,18 Din na dioničku glavicu od
140.000,000 Din. Nadalje je ravnateljstvo
zaključilo, da predloži glavnoj skupštini,
da se plati dividenda od 12 % po dionici
od nom. 100 Din, dakle 12 Din, te da se
doznači izvanrednoj pričuvnoj zakladi
2.000.000 Din, mirovinskoj zakladi 1.000.000.
U dobrotnorne svrhe 300.000 Din, a na novi
račun da se prenese 1.611.501,65 Din. 358
Cene na debelo u februarju padle. In-
deks „Privrednoga Pregleda“ za cene v tr-
govini na debelo je zabeležio u februarju
napram januarju padec. Totalni indeks je
oslabio od 1596 na 1556, to je za 40 točak
ali 2,6 odsto.

Poštnoekspedicijski promet u februarju t. l.
Vplacila se znašala 1.414,87 milijuna Din, a
izplaćila 1.439,25 milijuna Din, skupno
2854,12 milijuna Din. Od tega brez gotovine
1268,12 milijuna Din, to je 44,43 odsto.
Stanje vlog je tokom meseca padlo od
299,30 na 274,93 milijuna Din (v Ljubljani
sami se je dvignilo od 65,48 na 69,22 mi-
lijauna Din). Stanje čekovnih računov je to-
kom meseca poraslo od 12.547 na 13.399.

Naš izvoz v l. 1925. je znašal 4 milio-
ne 398.466 ton v vrednosti 89.054 milio-
na papirnatih Din, odnosno 783,35 milijuna
zlatih Din (v l. 1924. 3.915.700 ton v vred-
nosti 9538,77 milijuna papirnatih Din, od-
nosno 671,27 milijuna zlatih Din). Torej
več za 482,76 ton v vrednosti 112,07 mi-
lijauna zlatih Din. Vrednost izvoza v papir-
natih Din pa je manjša zaradi 24,89 odstot-
nega porasta dinarja v l. 1925.

**Svečana otvoritev pomladnega velesej-
ma v Zagrebu.** U nedeljo ob 10. dopoldne
je bil svečano otvorjen zagrebski pomlad-
ni velesejem vin, motornih vozil, kmetijs-
kih strojev, radio - aparatov ter medna-
rodna izložba plakatoev. Otvoritvi je pris-
tovala velika števila zastopnikov raznih
gospodarskih in kulturnih korporacij ter
oblastev. Pozdravil je prisotne predsednik
Zagrebskega zbora Prevedan, za njim pa je
govoril pomočnik ministrstva trgovine in
industrije Gospodnetić, ki je proglasil iz-
ložbo za otvoreno. Poset publike je bil pre-
cejšen.

Borze

22. marca.

LJUBLJANA. (Prve števila povpraševanja,
druga ponudbe in v oklepajih kupiš-
ki zaljubljeni.) Vrednote: investicijsko
72-72 (72); Vojna škoda 283,75-292
(283,75), zastavni in komunale Kranje-
20-22, Celjska posojilnica 200-205, Ljub-
ljanska kreditna 190-0, Merkantilna 102
do 0, Slavenska 50-0, Kreditni 165-175,
Strojne 100-105, Trbovlje 350-358, Ve-
če 110-0, Stavna 80-90, Šešir 115-120.
Blago: les: malo ponudb, malo povpra-
ševanja; drva, bukova, polsuh, fca meja,
10 vagonov, zaključena po 17,50; pre-
mog: nespremenjen, same ponudbe;
poljski pridelki: zaključena je bila
turščica, časa primerno suha, pariteta 81d,
1 vagon po 17,50; dalje 1 vagon belega
krompirja po 76 fca vagon Belitine; druga-
če same ponudbe; gradbeni mate-
rijal: same ponudbe v cementu.

ZAGREB. Industrijski in bančni papirji
brez sprememb. Izven kulise se je začel
danes trgovati nov papir, to so delnice Ze-
maljske banke v Sarajevu, katere je uve-
del na borzo tukajšnji Wiener Bankverein.
Dosegel je papir zaključek po 145. Ten-
dencija za Volno škodo zelo čvrsta. Tečaj
poskočil. Promptno blago se je trgovalo po
292-296, kar pomeni porast za 10 Din. Za
april se je trgovalo po 300. Dinar ne-
spremenjen. Na zagrebskem deviznem tr-
žišču je bila tendencija slabša in so neka-
teri tečaj padli. Blaga precej. Tudi Na-
rodna banka je dajala blago v posamez-
nih časih. Skupni promet 11 milijonov Din.
Notirane se devize: Amsterdam 276,5
do 228,5, Dunaj 800,75-804,75, Berlin
1352,43-1256,43, Italija izplačilo 227,58 do
228,78, ček 227,4-228,6, London izplačilo
276,06-277,26, ček 276,06-277,26, New York
ček 56,681-56,981, Praga 168,1 in pol do
169,17 in pol, ček 0-168,6, Svica 1093,29 do
1097,29; efekti: bančni: Eskomptna 118
do 119, Hipo 66-66,5, Jugo 107-108, Ljublj.
kreditna 190-0, Obrtna 75-77, Prašedionica
585-587,5, Slavenska 50-51, Narodna
3900-0; industrijski: Eksploatacija 24-25,
Slavonija 42-42,5, Trbovlje 350-360, Ve-
če 100-0; državni: Investicijsko 76-77,
agrarne 44-44,75, Volna škoda, promptna
290-292, marc 290-293, april 293-294.
BEograd. Devize: Dunaj 801,5 do
802, Berlin 1354,1354,5, Budimpešta 0,07075
do 0,07985, Italija 228,15-228,25, London
276,5-276,55, New York 56,8-56,81, Pariz
202-204, Praga 168,45-168,5, Svica 1094,75
do 1095.
CURih. Beograd 9,14, Berlin 123,65, New
York 519,25, London 25,24 tri osminke, Pa-
riz 18,3875, Milan 20,87, Praga 15,39, Bu-
dipešta 0,0727, Bukarešta 2,19, Sofija
3,75, Varšava 62,50, Dunaj 73,225.
TRST. Devize: Beograd 43,75-43,95,
Dunaj 350-354, Praga 73,70-74, Pariz
88,25-88,75, London 121,02-121,12, New
York 24,80-24,90, Curih 478-480, Budim-
pešta 0,06347-0,06350, Bukarešta 10-10,75.
Valute: dinarji 43,50-43,90, dolarji 24,70
do 24,85, 20 zlatih frankov 94-97, zlata
lira 480,24.
DUNAJ. Devize: Beograd 12,4575 do
12,4975, Berlin 168,57-169,07, Budimpešta
99,20-99,50, Bukarešta 2,96-2,98, London
34,4250-34,5250, Milan 23,42-23,52, New
York 707,75-710,25, Pariz 25,05-25,15, Pra-
ga 20,9650-21,0450, Sofija 5,095-5,135, Var-
šava 89,25-89,75, Curh 136,25-136,75. Va-
lute: dinarji 12,425-12,485, dolarji 707
do 711.
Deviza Beograd na ostalih borzih: v Pra-
gi 59,675, v Berlinu 7,38, v Londonu (popol-
na) 277, v New Yorku (21. t. m. po borzi)
1,76 in četrt.

kem poedinem kraju se zgradi transforma-
tor s števil, iz katerega se izvede struja
h konzumentom v tem kraju. Natančnejša
pojasnila se daje pri fakli družbi, gotovo
pa tudi pri zadnji ali občini v M. Soboti
in Ljutomeru. Kolikor bi privoščili elektri-
čno centralo Belitincem, bi vendar mora-
la ostati v Fali, zato pa lahko dobe lasten
transformator.

Trije požari na en večer. V sredo, 17. t.
m. je izbruhnil požar kar na treh mestih:
v Sebebovcih, Moravcih in Fokovcih. Škoda
je povsod občutna. Vobče se zadnji čas
množijo požari po gornjem Prekmurju

Sport

Prvenstvene tekme v Sloveniji

Nedeljske prvenstvene tekme v Ljubljani
ni so precej izpremenile stanje prvenstvene
tabele. Pri tem je precej po sreči dobro
odrezalo Primorje, ki je prišlo s četrtega na
drugo mesto. Daleč pred vsemi vodi z 18
točkami Ilirija, sledijo Primorje, Jadran in
Slovan z 10 točkami, (najboljšo goliferen-
co ima Primorje s 47 : 13). Hermes z 8, Svo-
boda z 2 in Slavija z nobeno točko. Glede
nedeljskih tekem bi bilo omeniti, da je Pri-
morje le s težavo premagalo žilavca Slo-
vana, Jadran pa je moral s precejšnjo gol-
diferenco kloniti pred ambicioznim Herme-
som. V nastopnem poročilu:

Ilirija : Slavija 8 : 1 (3 : 0)

Čeprav je Ilirija nastopila z več rezerva-
mi, se mora ta izid z ozirom na predve-
deno igro smatrati za docela časten za mla-
do Slavijo. Slavija je pokazala močan od-
por in izredno poštvalnost. Pri Iliriji je
Lado Zupančič igral v prvem polčasu v des-
ni zvezi, toda ne s posebnim uspehom. Bo-
lje je na tem mestu odrezal Herman, ki
igre navadno v krilski vrsti.

Primorje : Slovan 3 : 2 (0 : 2)

Nihče ni pričakoval, da bodo akademiki
tako težko premagali Slovana. Toda Slo-
van, ki je po prvem polčasu docela zaslu-
ženo vodil z 2 : 0, je pokazal, da ima ambi-
cijo in žilavo moštvo, ki se ne sme podce-
njivati. V prvi polovici je sicer Primor-
je igralo proti vetru, toda tudi ako bi se
bilo igralo v normalnih vremenskih razme-
rah, izid prvega polčasa najbrže ne bi bil
množno drugačen. Krivda na tem neuspehu
Primorja v prvem polčasu je predvsem pri
napadalni vrsti, ki ni pokazala nobene skup-
ne igre. Neugodno je vplivalo tudi to, da
je Erman hotel izvesti vse napadalne akci-
je sam, mogoče tudi tega, ker ni našel raz-
umevanja, zlasti ne od desnega krila, ki
pač ne spada v prvo moštvo. Manjkala je
tudi potrebna zveza med napadom in krilci.
Slovanov napad je izvedel mnogo dobrih
napadov, toda pred golom je pokazal pre-
cej neodločnosti ter ni izabil precej ugo-
dnih situacij. V obrambi je treba omeniti
zlasti desnega branilca Marchiottija in prav-
dobnega vratarja Skofica.

Vodstvo doseže Slovan v 30. minuti po
enajstmetrovki ter povisja score v 42. mi-
n. vsled napake primorjanske obrambe na 2 :
0. V drugem polčasu napne Primorje vse
silo ter zabije v kratkem času kar tri gole.
Kasneje pa je zlasti napad zopet popustil
in ostalo je pri rezultatu 3 : 2, ki je pri-
šel sicer Primorju dve dragoceni točki, ni
pa preveč utrdil mnenje o stalnosti napred-
ka primorjanskega moštva. Tekmo je zelo
dobro sodil g. Planinšek.

Hermes : Jadran 5 : 1

Čeprav je bilo moštvo Jadrančev skozi
vso tekmo v očitni premoči, ni moglo pre-
magati Hermesa, ki se je odlično branil in
svoje uspehe dosegel le v posameznih pro-
dih. Napad Jadrana je predvedel zelo
slabo igro, manjkalo mu je odločnosti in
zlasti smo pogrešali strele na gol. Vrtar
Hermesa je moral braniti le tri nevarne
strele. Proti Hermesu so bile diktirane 4
enajstmetrovke, od katerih pa je le ena
osobedla v mreži. Za Hermesa, ki je v za-
dnjem času precej slabo odrezal, pomeni ta
zmaga mnogo, ker bo dala moštvo pogum
in voljo, da se tudi v ofenzivnem oziru po-
vzdigne na višjo stopnjo.

Od tekem rezerv se ni vršila nobena. Tek
ma Jadran rez. : Hermes rez. je odpadla,
ker ni bilo sodnika (!). Rezerva Slovana pa
proti rezervi Primorja ni nastopila ter iz-
gubi s 3 : 0.

ISSK Maribor : Ptuj 6 : 3 (3 : 0)

Sigurna zmaga nad Ptujem je prinesla
Mariboru dvojno točko in vodilno mesto v
prvenstveni tabeli. Igrano v Mariboru. Do-
mači so zadovoljili le v prvem polčasu. Naj-
boljši del je bil napad, le desna stran je
bila premalo odločna pred golom. Krilski
vrsta ni tvorila po pavzi spoja z napadom;
stranska krilca sta zaostajala, srednji kril-
lec pa je bil preveč v napadu, vendar od
vseh treh najboljši. Obramba je zadovoljila
la. Ptujanci so tehnično in taktično zaosta-
jali precej ter upravljalji preveč svojo fi-
zično nadmoč. Največja opora jim je bil
srednji krilec Baumgartner. Odlikuje jih
hitrost in dober start. Pozna se jim precej-
šen napredek. Igra je potekla v precejšnji
premoči domačih Stortali za Maribor Hre-
ščak II 3, Vodeb 2, Simončič 1, za Ptuj
Baumgartner 2, Kopčič 1. Po daljši pavzi je
sodil precej nezadovoljivo g. Nemec.

Merkur : Svoboda 5 : 1 (3 : 0)

Ostale nedeljske tekme

ZAGREB. Gradjanski : Hašk 6 : 3 (3 :
3). S to tekmo je takorekoč odločeno prve-
stvo ZNP. Rezultat je docela realen. Sor-
tali so za Gradjanskega Giller in Szarasz
po 2, Perška in Pasinek po 1, za Hašk Cin-
drić 2, Martinović 1. 5000 gledalcev. — Con-
cordia : Croatia 4 : 2 (2 : 0), Železničarji :
Sparta 6 : 0 (2 : 0). Na prvem mestu je si-
cer še vedno Hašk z 12 točkami, sledijo
Gradjanski in Concordia z 11, Železničarji
s 6, Croatia s 5 in Sparta z 1 točko. Ven-
dar je prvenstvo Gradjanskemu zagotov-
ljeno, ker mora Hašk igrati še s Concordijo
in Sparto, Gradjanski pa še z Železničarji,
Croatijo in Sparto.

BEograd. Jugoslavija : F. C. 13 (So-
fija) 12 : 5 (7 : 4), BSK : FC. 13 3 : 1
(0 : 1).
OSIJEK. Jugoslavija (Beograd) : Slavija
6 : 1 (3 : 0).
SUBOTICA. Prvenstvo: Baška : Sombor-
ski Sport 4 : 2 (2 : 1), Sand : Kula 3 : 1
(0 : 1), SMT. : Subotički Sport 1 : 1 (1 : 1).
DUNAJ. Valed dežja in snega so bile
vse pokalne in tudi prijateljske tekme. Ili-
ge razen prvenstvene tekme med Hakoah
in Rapidom odpovedane. Hakoah : Rapid
3 : 3 (2 : 0). Ob moštvi sta igrali marji-
vo, energično in pošteno. II. neamater-
ska liga: BAC : Sportfreunde 11 : 2 (5 : 1),
Donau : Gersthof 4 : 0 (1 : 0), Nicholson

venskega tudi zgorajni nemški napis. Kje
je le ta Frasslau?

— Okrajni zastop laški je imel svojo ple-
narno sejo dne 17. t. m. Odsojni so bili tri-
je sovetniki, vodil pa je sejo gerent dr.
Roš. Eden najvažnejših sklepov te seje je
bil, da se je na spodbudo gerenta ustanovil
životorejski odsek, v katerega so bili izvo-
ljeni gg. sovetniki Pust, Smid, Babič, Ko-
ren in Krajnc. Odsek bo v najkrajšem ča-
su sklical anketo, h kateri bo povabil za-
stopnike kmetijskih podružnic in druge eks-
perte in na kateri se bo razpravljalo o vpra-
šanju, kako zopet zboljšati živinorejo na-
šega sreza, ki je v povojnih časih vsled uvo-
ze buš in manjvredne živine iz Hrvaške
zelo trpela. Uvesti se hoče zopet muredol-
sko in montefonsko pasmo ter nakupiti po-
trebne krave, telice in bike na Zg. Stajer-
skem. — Pri seji se je sklenilo izvršiti raz-
na dela na različnih cestnih progah v ce-
lem srezu, vse vožnje zgradbe pa bodo raz-
pisane in oddane potom javnih dražb. —
Pri licencovanju bikov bo okr. zastop ude-
ležen v komisiji po g. Smidu. — Dovolilo
so se razne podpore in nagrade mnogim
gospodarskim in kulturnim organizacijam,
obrotnim nadaljevalnim šolam, društvom itd.

— Legar se je zopet pojavil v več slu-
čajih v našem trgu. Ali bodo Laščani konč-
no le uvideli, kako potreben je vodovod ali
pa bodo še vedno štedili, kadar bo šlo za
vodovodni fond? Kogar bo doletela ta bo-
lezen, bo že postal mehkejši. Sicer pa mi-
slimo, da morajo oblasti pritistiti z vso
silo na našo občino, da si dobavi dobro vo-
do, pa če se zaprejo vsi vodnjaki!

— Kozolec, ki stoji poleg Henkejevega
hotela pri vhodu v trg ob mostu, ki je last
g. Elsbacherja bodo v tekočem letu podrli,
kar bo gotovo povzdignilo lepoto našega
trga, kateri je ta kozolec pravi madež.

— Nova nemška gostilna. In vendar smo
jo dobili, čeprav gg. od sreznega poglavar-
stva javno pripovedujejo in se opravičuje-
jo, da so izdali ne krajevno pravico, temveč
le nekako uradno potrdilo, na čegar podla-
ži bi Fr. ne smel pritiči z izvrševanjem go-
stilniške obtri. Fr. se pa zanese na agenta
iz Ljubljane in na svoje „deutschfreundliche“
priprčanje, pa je začel točiti in vabiti go-
ste. Gg. s poglavarstva so sicer rekli, da
bodo zatvorili gostilno, če se odpre na pod-
lagi njih „potrdila“, do sedaj se pa to še
ni zgodilo.

Iz Brežic

— Naša občina se marljivo bavi z načr-
tom, kako bi odpravila stanovanjsko bedo,
ki je pri nas vedno večja. Prvotno so na-
meravali sezidati stanovanjsko hišo s 4 večji-
mi in 2 malimi stanovanji. Ta načrt so za-
časno spremenili in nameravajo postaviti
na državnem prostoru, kjer so že svoje-
časno imeli načrt za zgradbo uradnega po-
slojpa, novo enonadstropno poslopje, v ka-
tero bi se naj preselilo srezko poglavarstvo,
finančna kontrola in žandarmerija v slu-
čaj, da višja oblast v Beogradu in v Ljublja-
ni temu ne bo nasprotovala. Če občina ta
velevačni načrt izpelje, izgine v Brežicah
stanovanjska beda in občina bi s tem veliko
pridobila.

**— Sedanji najemnik gostilne Druschkow-
itsch,** g. Leopold Stirn, se preseli s prv-
im aprilom v svojo hišo, dosedaj last g.
Tillerja in otvori tam novo gostilno. Pri-
ljudjenemu gostilničarju želimo obilo sre-
če in smo prepričani, da bodo naprednjaki
prav radi obiskovali njegove lokale.

— Naši občinski možje so se na zadnji
seji malo počestregali, ko se je šlo za nast-
vitev knjigovodje. Odborniki, ki se prište-
vajo internacionalizmu, združeni z Nemci
in klerikalci, so imeli svojega kandidata,
napredna fronta pa zopet svojega. G. župan
je odločil, da mora biti na določenem me-
stu moč naprednega in delavnega značaja.
Slovenski napredni občinski odborniki od-
prite oči in naj Vam bo zadnja seja vedno
v spominu.

Iz Slov Bistrice

— Iz seje občinskega odbora. Vseučili-
šče v Ljubljani namerava postaviti našemu
rojaku in bivšemu častnemu meščanu, vse-
učiliškemu profesorju dr. Iv. Žolgerju spo-
minsko ploščo. V ta namen je tudi naš ob-
činski odbor votiral primeren znesek.

— Občinske ceste pridno nasipujejo z
gramozom. Tako je upati, da vsaj na teh
cestah ne bo več toliko nadležnega blata.

— Na pogorišču Kirbiševne porne žage
zidajo novo poslopje za žago in mlin.

— Razpisano je mesto občinskega tajni-
ka. Prošnje je vložiti do konca teže mese-
ca. Potrdila se je prodaja mestne hiše zdrav-
niku dr. S. Jagodiču, ki jo bo preuredil v
enonadstropno.

Iz Prekmurja

Gledališka predstava v M. Soboti. Sokol-
sko društvo v M. Soboti priredi po daljšem
odmuru v sredo, dne 24. marca zvečer pri
Ditrihu veseligr v treh dejanjih „Rodo-
ljub iz Amerike“. Občinstvo opozarjamo
na pridrevite.

Zalostni znaki časa. Na oknu v občinski
hiši v M. Soboti je nabita cela vrsta dra-
benih klincev radi zaostalih davkov. To je
pač žalosten znak gospodarske krize, ki tu-
di Prekmurju ni prizanesla.

**Kako se izvaja agrarna reforma v Prek-
murju.** Na tozadevni dopis, ki je bil objavl-
jen v „Jutru“ št. 64 z dne 18. t. m., pripo-
minjam, da je trditve g. dopisnika netočne,
kajti za 140 orahov zemlje, ki jo ponuja se-
danji posestnik bivšega veleposesta grofa
Gaborja Bathiany, gospod Geza Hartner
v nakup bržkone agrarnim interesomot,
zahtevajoč za kvadratni seženj 6 — 9 Din,
znaša prodajna cena za 1600 kv. sežnjev sa-
mo 1.344.000 Din, računajoč seženj po 6 Din
ali 1.792.000 Din računajoč seženj po 8 Din.

Elektrifikacija Prekmurja. Dosedaj se je
izmed prekmurjskih krajev samo Murska So-
bota resno zanimala za napeljavo elektrike

imovine vilo z vrtom, ki stoji ob ulici Zrn-
skega in Frankopana v bližini mestne osn.
šole, g. dr. Walter Riebl, odvetnik v Celju,
Tovarna in zemljišče pride na dražbo po-
znejše.

— Službo grobarja na mestnem pokop-
ališču razpisuje mestna občina celjska.
Pravilno kolkovane prošnje je treba vlo-
žiti pri predsedništvu mestnega magistrata v
Celju najkasneje do 27. marca tekočega le-
ta. Podrobne informacije lahko dobijo re-
fektanti vsak dan med uradnimi urami so-
ba številka 2.

— Od voljaške straže ustrelen. V noči
od nedelje na ponedeljek je ustreli voja-
ški stražnik pri barutnem skladšču v bli-
žini okoliškega pokopališča 24-letnega K.
Sredovnika, izdelovalca cementnih izdel-
kov. Kakor se čule, je straža Sredovnika,
ki je zašel v bližino smodnišnice, štirkrat
opozorila s »Stoj!«, Sredovnik je težko ra-
njen in leži v javni bolnici. Občinstvo se
opozarja na zelo stroge predpise za voja-
ške straže, ki se morajo po njih seveda
ravnati. Ker sioj smodnišnica na prostem
in v bližini obljudenih krajev, bi bilo že-
leto, da se napravi okrog nje okop ali pa
žična ograda tako, da se onemogoči vsak
dostop v bližino straže. Sedaj se prav la-
hko pripeči, da zaide kdo v vinjenem sta-
nju ali pa v hipni zmedenosti na neprav-
pot; zlasti nevarno le za gluhe in gluhome.

Iz Trbovelj

— Parlamentarna komisija v Trbovljah.
Od strani delavstva v posavskih revirjih se
je sprožila po brezuspešni vladni komisiji
9. t. m. zahteva po parlamentarni komisiji,
ki bi imela stopiti v prvi vrsti v stik z de-
lavskimi zaupniki in preiskati delo prejšnje
komisije. Inicijatorji omenjene zahteve pra-
vijo, da je bila vladna komisija faktično na
licu mesta, toda ta komisija ni prišla zasli-
ševat delavstva, temveč je sledila zasliša-
nju TPD, ki se je že itak izvršilo v Ljub-
ljani. Kajti zastopniki ministrstva za šume
in rude itd. se te komisije vobče niso ude-
ležili. Bil je samo v Ljubljani namestnik mi-
nistra za šume in rude, katerega so tudi
v Trbovljah pričakovali; vendar se zasli-
šanja rudarskih zaupnikov ni udeležil. Ime-
noval je za predsednika komisije rudarskega
glavarja Štrgarja, misleč, da je zadeva s
tem končana.

— Razkrinkane klerikalne mahinacije.
Klerikalci morejo agitirati za občinske vo-
litve, ki se bodo vršile v nedeljo 28. t. m.
le v „Slovincu“. Med delavstvom jim je
namreč agitacija zelo otežkočena, ker se je
posebno v zadnjih dveh razneslo po Trbov-
ljah, da jim vse njihovo vpitje v prid de-
lavstvu služi zgolj kot agitacijsko sredstvo,
da bi vlovili kolikor mogoče veliko glasov.
Preveč so namreč znane njihove zveze s
TPD, in v novjšem času nad vse ključni
nastop g. Kremžarja v Narodni skupščini.
Poleg tega pa se govori o takih nezasliš-
nih mahinacijah, ki so postale znane na ne-
ki čuden način, da bomo o njih vsekakor
še spregovorili.

— Volilni šod skupine okoli „Delavcos-
kmetkega lista“, sklican za nedeljo 21. t.
m. popoldne pri Pravičju na Vodi je oblast
prepovedala in se zato ni vršil. Gg. Gustin-
dič in študent Kermavner sta se morala vr-
niti praznih rok.

— V Sokolskem domu v Trbovljah pri-
čno v najkrajšem času s kinopredstavami.

— Najni ženski šod, ki so ga sklicali so-
cijalisti, se je vršil 21. t. m. v Delavcos-
kem domu na Vodi. Ob istem času so sklicali
klerikalci ženski sestanek v svoj Društveni
dom.

Iz Laškega

— V soboto, dne 20. t. m., je Rečica va-
bila zopet celo godlo premogovnih drobovec
v našo čisto Savinjo. Izpraznjevali so zo-
pet bazene kratkim potom z vodo, mesto da
bi se odpadki odvažali na nasipe. Ali je p.
n. ravnateljstvu to znano? Je TPD, zopet
veliko prištedila? Zakaj so potem čistilne
naprave? Mnenja smo, da se nas noče na-
menoma omalovaževati.

— Roparski napad? V soboto, 20. t. m.,
se je neki posestnik iz Strmce vračal okrog
20. ure dom v našega trga. Naslednji dan
je pripovedoval, da so ga na meji med naš-
im in krištovsko občino obstopili trije lo-
povi, mu potisnili v usta zviti robec, da ni
mogel kričati ter ga zvezali. Nato so ga
oropali za 471 kron, kolkor je imel gotovi-
ne pri sebi. V Laškem se ugrablje, kdo je na-
pad izvršil, ali pa, če se napad ni zgodil le
v možganih mal veselega moža, ki se je
bal svoje stare. Pridejo včasih tudi taki tre-
nutki.

— Humorstični koncert. V nedeljo 1

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Zacetek ob 20. uri.

Torek, 23.: Zaprtlo.
Sreda, 24.: ob 16.: »Če pride čarodej« Otrška predstava društva Atena. Izv. Ob 20.: »Druga mladost«. E.
Četrtek, 25.: »Pygmalion«. Izv.
Petek, 26.: »Ana Christie«. D.
Sobota, 27.: ob 16.: »Če pride čarodej«. Otrška predstava društva Atena. Izv.

Ljubljanska opera

Zacetek ob pol 20. uri.

Torek, 23.: »Boheme«. Gostuje gospa Ada Poljakova. Izv.
Sreda, 24.: »Zongler naše Ljube Gospe«. F. Četrtek, 25.: ob 15.: »Manon«. Gostuje ga. Ada Poljakova. Izv.
Petek, 26.: Zaprtlo.
Sobota, 27.: Koncert ge. Ade Poljakove. Izv.

Mariborsko gledališče

Torek, 23.: »Beneški trgovci«. D. (Kuponi)
Sreda, 24.: Zaprtlo.
Četrtek, 25.: ob 15.: »Cigani«. Ljudska predstava. Ob znižanih cenah. Ob 20.: »Evangeljnik«. B. (Kuponi.)

Gostovanje gospe Ade Poljakove v operi Bohème. Danes v torek gostuje na ljubljanskem odru odlična in po vsej Evropi priznana in visoko cenjena umetnica, gospa Ada Poljakova, bivša članica carske opere v Petrogradu. Gospa gostuje v Puccinijevi operi Bohème in poje ulogo Mimi, katero prištevajo k svojim najuspešnejšim kreacijam. Poljakova je tako v pevskem, kakor tudi igralnem pogledu na višku in brez dvoma je vsem poslušnikom naše opere v najboljšem spominu, ko je v sezoni 1922/23 z največjim uspehom gostovala v operi Madame Butterfly Poleg odličnega gosta nastopijo še sledeči člani: Thalerjeva, Banovec, Betetto, Mitrovič, Šubelj in Zupan. Opero dirigira kapelnik Štritar, režira pa gosp. Pučar.

Beneški trgovci na mariborskem odru. Danes v torek ob 20. se v Mariboru ponovno uprizori nadreva lepa Shakespearjeva pravljica veseloigra »Beneški trgovci«, ki je dosegla pri premijeri ter pri repitri zelo lep uspeh. »Beneški trgovci« je eno najprivlačnejših Shakespearjevih del. Pri predstavi sodelujejo na odru tudi del vojaške godbe.

»Evangeljnik«, zopet v Mariboru. Po daljšem presledku uprizori mariborsko gledališče v četrtek 25. marca, na praznik, zvečer »Evangeljnika« za abonente reda B. Popoldne istega dne pa bo v gledalnicah ljudska igra »Cigani«, ob znižanih cenah.

Ljudske predstave v mariborskem gledališču. Da se omogoči najširšim slojem in tudi znanjem, zlasti kmečkemu občinstvu obisk mariborskega gledališča, bodo na praznik dne 25. marca in na velikonice no nedeljo in ponedeljek vedno ob 3. uri popoldne ljudske predstave ob znižanih cenah. Prva dva pta bo ljudska veseloigra »Cigani«, na velikonice ponedeljek pa veseloigra »Zlatni meščan«. Zunanji gosti imajo ugodne zveze.

Nov intendant zagrebškega gledališča. Zagrebški listi doznajajo iz dobro poučenih virov, da je imenovan novega intendant zagrebškega gledališča gotova stvar. Intendant postane Ivo pl. Mošinski, banški svetnik, soprog operne pevke ge. Vike Čaletove. Engel. Prosvetno ministrstvo pa mli novega intendant poveriti samo z odgovornostjo za gmočno stanje zavoda. Umetniško vodstvo ostane v rokah gg. Raica, Bacha in Rukavina.

»Nebesa na zemlji«, pri šentjakobčanih. Časih so igrali Horstovo burko v treh dejanjih »Nebesa na zemlji« v slovenskem delnem gledališču. Danes si stvarca ne upa več pred oči ljubljanske gledališke elite. Razvoj in napredek ljubljanske drame je degradiral Horsta na manjši odre. V soboto in v nedeljo zvečer je bila burka na sporedu šentjakobčanov. Gosp. Karus je v prvi ljubeli svoja stoga nastopa in je igral ulogo dr. Vesela. Lahko bi bili stori. To tudi v kakšni drugi igri, saj so šentjakobčani ponovno dokazali, da se upajo seči mnogo višje. A končno: publika zahteva koncesije in to pot je prišla nedvomno na svoj račun. O uprizoritvi ne bom govoril podrobneje. Bodi dovolj, če povem, da je bil gosp. Karus na sobotni predstavi proslavljen kakor se spodobi marljivemu gledališkemu talentu, ki najde poleg dnevn. ne službe vedno dovolj časa, da posveti svoje sile odrski igri. Naj bi ostal temu pravcu i nadalje zvest in pomagal dvigati šentjakobski oder z marljivostjo, vztrajnostjo in elanom!

Novosti v praškem Narodnem divjadu. Praško Narodno divjavo prijavila: Voglovo komično opero »Mistra Jirav« in Zichovo delo »Preciesky« ter komediji »Pohod proti smrti« od F. X. Šalce in Konradovo »Kome-

dijo v kocke. Nanovo se študirata: Šramkovo »Poletje« in Dykova »Revolucijska trilogija«.

Koliko pisateljev in publicistov ima Avstrija. Republika Avstrija z ledva 6 milijoni prebivalcev ima po najnovejši statistiki 3600 pisateljev, ki im je književnost edini poklic. Na vsakih 200 prebivalcev pride torej po en pismonk, kateremu pa se radi velikega števila stanovskih tovarišev ne godi posebno dobro.

Matineja Orkestralnega društva

(V nedeljo, 21. marca, v Unionu.)

Letos skoro ne pomnimo tako sijajno zasene koncertne prireditve kot je bilo danes »muzikalno predavanje o instrumentalni glasbi«, namenjeno predvsem srednjemu šolskemu dijaštvu. Dvorana je bila zasedena do natrpanosti, razpoloženje navdušeno, bujno. Iz mladine, ki se tako častno odzove povabilu na resni koncert, bo Ljubljana kmalu dobila širši, zavednejši krog glasbo ljubivih koncertnih posetnikov, ki bodo našemu mestu omogočili razgibanje glasbeno življenje. V oklepaju belčimo, da žal nekateri naši srednješolski zavodi ne znajo gojencev pridobiti za poset tako podučnih in s tako skromnimi sredstvi dosegljivih glasbenih produkcij (sedež po 3 Din). Zelo ilustrativno je dejstvo, da sta ob učiteljski dšali preko 220 poslušalcev. Zenska realna gimnazija nad 170, a od dveh realnih gimnazij ena samo deset, druga pa komaj sedem. Vendar je Prosvetna uprava — kakor izvedemo — vsem zavodom istočasno in enako priporočila sodelovanje.

Po kratkem uvodnem govoru dirigenta Adamiča, ki je pojasnil sestavo velikega orkestra, širokega, močnega in tako izrazitega aparata, je pod sigurno, navdušujočo tak tirkto tega mojstra-komponista pomnoženo Orkestralno društvo izvajalo Mihevčovo uverturo k operi »Planeti«. Adamičeve Ljubljanske akvarele, S. Santilovo Malo suito in h koncu Čajkovskega karakteristične ples iz baleta »Kleščje in orke«. Vse te skladbe je orkester podal dinamično in ritmično zgleđno, plastično; še bolj jasno in izrazno kot na prvem koncertu. — Muzikalno arhitektonsko, melodično, slogovno in ritmično tako zanimivo zložen Ljubljanski akvarel, ki dokumentirajo plodno, znajdljivo, v pestro muzikalno sočasnost in obenem domačnost nagibajočo se tvornost kompozitorja Adamiča, so bili deležni zopet bučnega, za izredni dar navdušeno zahvaljujočega se pritrjevanja.

Mladi poslušali so zelo iskreno pozdravili tudi Malo suito za veliki orkester prof. Sase Santa. Ta romantično-irirčni glasbeni oblikovalec, ki ume tako potanko prisluslniti božajoči občutenjski lepoti ali junaški baladnosti naše narodne pesni, nam je v petih stavkih svoje priprosto zgrajene skladbe dal delo, v katerem človek, ki ni preokupiran samo z razboritimi težnjami sodobnih kompozitov in se rad opaja v domačnosti, vesel najde mirnega, hvaležnega užitka.

Kakor čujemo, bo v aprilu in maju priredilo Orkestralno društvo v godalni zasedbi več koncertov po mestih Slovenije. Na spored pridejo poleg Adamiča še Suk, Čajkovski, Škerjanc in Santel. —n.

»Tosca«

(Gostovanje ljubljanske opere v celjskem mestnem gledališču dne 19. t. m.)

Celje, 20. marca.

V petek popoldne bi bila morala gostovati ljubljanska opera v celjskem mestnem gledališču s »Prodano nevesto«, a je bil repertoar takorekoč v zadnjem htpu spremenjen. Izvajala se je Puccinijeva »Tosca«. Opero je dirigiral ravnatelj gosp. Polič temperamentno in sigurno. Orkester je ustrezal, razmerje med godali in pihali pa ni bilo povsem harmonično. Število violijn je bilo v razmerju z ostalo zasedbo premajhno. Orkester je bil na nekaterih fme. stih prebučen in je večkrat prevladal sarkastični, Morda gre to deloma tudi na račun elabe akustike gledališke dvorane v Celju. Naslovno ulogo je pela ga. Žaludova. To je pevka z bogatim, svežim glasovnim materialom, ki je izvrstno izkolan in prožen. Svojo ulogo je podala tudi v igralnem ozru dovršeno. Arilo »Čaroben svit« v I. in molitev v II. dejanju je zapela z izredno toploto in naravnost umetniško poglavitno.

Gosp. Knittl (Cavariddosi) je muzikalno visoko naobrazen pevec. S svojo ulogo se je potrudil, njegovemu temurju pa nedostaja popolnega lirčnega timbra, kar je bilo opaziti zlasti v arijah »Skrivnostna harmonija« in »Ko so zvezde sijale«.

Igralsko je bila njegova uloga dobra. Gosp. Primožič (član zagrebške opere) je bil kot Scarpia v pevskem in igralnem ozru poleg ge. Žaludove najboljši po-

jav v operi. — Najhmem nerazpoloženju v I. dejanju je vse to dejanje mogočno obvladal s svojo kreacijo. Njegov bariton je izkolan v vseh legah, prijeten v planih in mogočen v forth. Scarpia je podal v vsakem ozru krepko dramatično in popolno učinkovit tip plahega, pretkanega po-bojnjska. Svoj glasovni part je zapel zelo pohvalno, istotako tudi gg. Šubelj (Angelotti) in Mohorič (Spoleta), ki peški stalno napredujeja.

Vokalizacija je bila v splošnem pravilna, odrska izgovarjava pa nepopolna. Scarpia je očitovala površnost. Cerkev v I. dejanju je bila stilistično razkošana, soba v II. dejanju pa zlasti ob stopu premalo makrarna. V III. dejanju se je pripetil mal incident. Krstus, ki je visel na stranskem zastoru, na katerem je bila pritrjena goreča sveča, se je z zastorom vred vnel, a se je posrečilo ogenj takoj pogasiti, nakar se je predstava mirno nadaljevala. Gledališče je bilo polno in aplavzi živahni. —rp—

VIII. mladinski koncert v Celju

Celje, 22. marca.

V nedeljo dopoldne je priredila celjska Glasbena Matica v mali dvorani Celjskega doma svoj prvi letošnji mladinski koncert. Na sporedu je bila francoska klasična glasba, zastopana po štirih mojstrih (Gaviniš, Saint-Saens, Fauré in Debussy). Gosp. ravnatelj Sanein je uvodoma pojasnil delovanje skladateljev, njega pomen in posamezne kompozicije.

Vse točke sta izvajala gđ. Vida Jerajeva (vijolna) in gosp. prof. Jeraaj (klavir). P. Gaviniševa sonata v d-molu je izrazito klasično delo s točno izpeljanimi motivi in dovršeno — preprosto v formi. Melodijno in tematično lepo zgrajen je zlasti II. stavek (adagio). Saint-Saensov »Koncert v a-duru« zahteva dobro lovkovo tehniko in prožnost v podajanju. Je efektivna kompozicija, a ni brez globlin. Manjši del sta ljubka Faurjejeva »Uspavanka« in Debussyjeva »Serenada à la Poupee, nežna, čustvena in harmonično pestra skladba.

Violinistinja gđ. Jerajeva je podala svoj part s toplino in precejšnjo tehniko. Na nekaterih mestih pa je premalo upoštevala strogo ritmično, vsled česar je nekoliko trpela preciznost in izvajanje. G. prof. Jeraaj jo je spremljal diskretno in z znatno spretnostjo.

Koncert je bil srednje obiskan. Po pretežni večini je bila zastopana mladina. Celjska Glasbena Matica vrši s prirejanjem mladinskih koncertov zelo hvalevredno kulturno delo, čeleti bi bilo, da bi se vršili ti koncerti v kolikor mogoče rednih presledkih po točno zahtanem programu. —rp—

Akademija na I. državni gimnaziji v Ljubljani

V nedeljo, 14. t. m. smo imeli priloško prireditvijo akademije, ki so jo priredili čl. Jaki ljubljanske I. drž. gimnazije (humanistične) gimnazije v dvorani Filharmonične družbe v prid pomladni Rečeca krleža.

Program je obsegal 18 različnih točk: deklaracije, solospesve za sopran, oziroma bariton, vijolinske solo-komade, godalni kvartet ter moški oktet; torej prav pester, bogat program. Splošno je akademija lepo uspela v moralnem, gotovo pa tudi v materialnem ozru, saj je bila dvorana nabit polna navdušene mladine.

Po lepem, premišljeno sestavljenem nagovoru je godalni kvartet zaigral Čajkovskega Andante cantabile in Allegro. Igra lepa, dinamično še precej dobro odtehtana, le v Andante je I. vijolna bila malo prešibka (krivja je morda premočna sordinacija). Deklaracije je bilo veliko; od teh sta bili posebno srčkani Zupančičevi »Dete čeh lja« in »Nase luča«. L. Hribar je zapel nato J. Michlovo »Človeka nikara«. Žal je Hribarjev glas za to dramatično, mestoma pa tudi zelo lirčno pesem, prešibek. Pevec je še mlad, glas mu nima nžline. Priporočal bi mu, da v bodoče take pesmi transponira na višji tonovski način (seveda po možno. st), saj bi n. pr. transpozicija »Človeka nikara« na višji tonovski način bila skoraj nemogoča, ker ima že nekaj precej visokih tonov, n. pr. gesi). Za njegov glas tudi ni pisan Adamičev »Nocelj« pa le po večera. Dokaj boljši je bil »Planinec«. Kot vijolinska solista sta nastopila dijakka Pompe in Krek. Prvi je igral »Uspavanko« od Köhlerja in »Kavatino« od Henryja. Želel bi si malo več temperamenta in malo manj portamentov; pa tudi intonacija ni bila popolna.

Blaga modernih vzorcev

za damske plašče, kostume, športne oblike, kakor tudi svleno podlogo v krasnih vzorcih prodaja izredno poceni

Drago Schwab - Ljubljana

Samo 3 dni!

I.N.R.I.

Samo 3 dni!

I. N. R. I.

Monumentalno!

Grandiozno vefilmsko delo človeštva

Veličastveno!

Grandiozno vefilmsko delo človeštva

Rojstvo, življenje, trpljenje in smrt Jezusova. — Prekrasno filmsko delo, ki je vzbudilo občudovanje celega sveta. — Ta filmski veleumotvor je izdelan pod proktoratom najvišje francoske, belgijske in nemške duhovščine ter s svojo kvaliteto visoko nadkriljuje vse dosedanje filme slične vsebine. — Kolosalna režija nam krasno predčuje herojsko trpljenje in smrt Boga-človeka. — V tem imenitem filmu igrajo samo najboljši igralci sveta in sicer:

HENNY PORTEN, ASTA NIELSEN, WERNER KRAUSS, GRIGORIJ CHAMARA

(član ruskega teatra Hudožestvenikov) in še drugi, samo izbrani igralci. — Predprodaja vstopnic od 10. do pol 1. — Cene vkljub visokim nabavnim stroškom nezvišane.

Predstave točno ob: 4. pol 6. pol 8. 9. Na praznik ob: 3. pol 5. 6. pol 8. in 9.

Pri vseh predstavah svira prvovrstni umetniški orkester.

Elitni Kino Matica vodilni kino v Ljubljani. Telefon 124.

vsod vzorna Boljšje je igral Krek Fibichovo »Sonatino«, ki jo je vzorno spremljala na klavirju gđ. M. Vogelnikova, slušateljca konservatorija. Sploh so spremljevalci bili povsod na mestu (Fink in, če se ne motim, Bajuk). Otroški sopranski glas Mahkotove je imel veliko hvaležnih mladih poslušalcev, ki so navdušeno ploskali. Glasovni material je seveda še neobdelan, pevka rada sili kvišku, pesmi (posebno Pavličev »Ciciban«) so za njen glas odločno pretežke. Drugi lahke pesmi, pa te dobro in dovršeno. Najboljše je seveda izvajal svoje točke moški oktet, ki obstoji na tej gimnaziji že nekaj let. Zapel je Perjančičev »Sijaj solncecel«, Devovo »Še ena«, Mirkovo »Katicico«, in Adamičev »Kmečko pesem«, vse štiri prav dobro, le pri Devovi »Še ena« je nekoliko motila nejasna začetna intonacija, ki pa je pozneje bila vseskozi dobra.

Akademija, ki je trajala od pol 11. do 1/13., je končala z državno himno za mešani zbor (pod vodstvom L. Hribarja). Zelo smo pogrešali nekaj zborovih točk, ki bi bile razpoložene i med poslušalci i med izvajalci zelo povzdignile. Priporočam vodstvu zavoda, da pri bodočih akademijah na vsak način poskrbi za to, da tudi zbor nastopi s samostojnimi točkami.

Take akademije, seveda pod strokovnim vodstvom večšaka, imajo nalogo, krepiti samozavest mladine, ki itak večinoma nima druge priložnosti, da bi javno nastopala in si s tem izobrazila svoj estetični čut za poznejše samostojno življenje. Dolžnost vseh faktorjev je, da taka stremiljenja podpirajo in dajejo mladini prave smernice. Potem bodo take akademije res v vseh ozirih emotne, v umetniškem ozru pa na višku. B.

Naši onstran granic

— Pojasnilo k prizivni razpravi o krnskih dogodkih. O prizivni razpravi v Trstu nam došlo poročilo ni povsem jasno. Zato dodajamo tole: Pri prvi razpravi v Gorici leta 1922. so bili obsojeni: 16letni Anton Smrekar, 37letni Josip Mikluš, 17letni Ivan Sovdat, 12letni Andrej Perdih in 13letni Josip Koren sta bila sicer tudi spoznana krivim in obsojena, toda kazen se jima je zaradi mladostnosti oprostila. 23letni Ivan Ivančič in 16letni Venceslav Bajt sta bila oproščena. Pri prizivni razpravi v Trstu pa sta bila obsojena tudi Ivančič in Bajt. Sodni dvor je priziv glede ostalih obtožencev zavrnil in tako so sedaj vsi obtoženci obsojeni. Tržaški državnik pravdnik Franchi se je glede Ivančiča in Bajta pridružil njunemu branitelju dr. Flegu in predlagal, naj se ju oprosti. Vendar je sledila obsodba. Ker je pa še vedno v veljavi amnestijski zakon, so bile vsem obsojencem njihove kazni odpuščene... Iz razprave je zanimivo, da je sodnja zavrnila vsa strokovna poročila glede strele, ki je poškodovala spomenik na Krnu, in izjavila, da bi bila morala preiskava na Krnu izvršiti uradna sodna komisija, katere izvestje bi edino imelo za sodnike dokazno moč.

— Senator Gentile v Gorici. Dne 20. t. m. bo predaval v gledališču v Gorici senator Gentile, Slovenecem predobro znan zbog svoje šolske reforme.

— V Trstu je umrl gosp. Ljudevit Matko, vpokojeni pisarniški ravnatelj bivšega namestništva. Bil je vedno zaveden mož. Naj počiva v miru!

— V Opatici se mudi med gosti tudi prof. Jos. Teodorowicz, nadškof iz Lvova.

— Posojilo za občino Volosko-Opaticja. Rimska vlada je dovolila občini Volosko-Opaticja posojilo v znesku pol drug milijona lir. Tako bi se mogla občina iznebiti raznih svojih dolgov.

— Podružnica Glasbene Matice na Opčinah priredi v soboto 27. t. m. svoj prvi glasbeni večer. Spored obsega točke za orkester, solospesve, gosli in klavir ter dvojke gosli in vijole. Podružnica deluje komaj leto dni. Glavna njena naloga je gojitev orkestralne glasbe.

— Napad. Vdova Karolina Marc iz Planine je bila napadena, ko je šla na pošto v Ajdovščino. Na samotni poti jo je srečal neki mlad človek in zahteval od nje denar. Zavihtel je nad njo gorjako, jo zadel na ramo, vrgel na tla in ji iztrgal iz krila žep, v katerem je bilo 150 lir. Potem je ropar izginil.

— Slovenske razglednice prepovedane. Goriška kvestura je prepovedala prodajo razglednic s slovenskimi voščili in izreki. Orožniki hodijo po deželi po trgovinah in pred njihovimi očmi se mora na razglednicah prečrtati vsako slovensko besedilo... »Evropa la liberté«!

— Novega komisarja ima trgovsko obrtna zbornica v Gorici. Znani odvetnik dr. Verzeznassi je moral odstopiti kot komisar potem, ko je bil odžagan od fašistovske stranke, in sedaj je imenovan za komisarja goriški veletržec Anton Orzan mlajši.

— Za Trento in Bavišo sta imenovani dve Italijanki za učiteljici na tamonjski enorazrednici. Precej dolgočas bo gospodičnina v Trentu!

— V Pulji je zgorela Michelstädterjeva tvornica za smolo in karton. Škoda je precejšnja. Enak požar je bil v tel tvornici pred 14 leti.

— Ustreljenega je našel na polju svojega smeta Martin Kasinovič, kakor poročajo iz Pule. Ustrelil je 24letnega fanta baje iz sovraštva neki Kanda iz Frate.

— V Nabrežini sta se nastanila Istran Rehula in žena njegova Ivana Semolič iz Brestovice. Prepirla sta se vedno hušje in pred kratkim je hotel Rehula neki večer hišo zažgati. Žena je to preprečila. Nato pa jo je Rehula napadel s sekuro. Rehulo so zaprli, ženo pa oddali v bolnico.

— »Sovversiva«. 14letni Godeaz, 16letni Seculin in 17letni Macorich iz Krmina so nevarni fašistovski nasprotniki. Meseca septembra lani so v Bracanu in pri Sv. Roku javno nagovarjali delavce za boj proti fašizmu! Bili so ovađeni in vred kratkim so

pršli ti fantiči pred stroge goriške sodnike. Obsojeni so: Godeaz na 1 mesec, 25 dni in 45 lir globe, Seculin na 1 mesec, 25 dni in 45 lir globe, Macorich na 3 mesece, 3 dni in 25 lir globe, ali pojo. Tako se krepki fužizem po deželi pa je vendar povsodi toliko njegovih nasprotnikov!

— Drva je pjal v Gorico ponoči 43letni R. Pavšič iz G-garja. Na nerodnem ovinku se je voz prizgnil in drva so padla na Pavšiča. Obležal je pod težo in zjutraj so ga našli mrtvega.

— V Sežani je bilo na sejmu 15. t. m. 1508 glav živine. Prodajali so krave in volje po 400—430 lir kvintal žive teže, teleta 700—750, konje ogrsko-hrvaške pasme komad 2500—3000 lir, prašičke po 80—150 lir. Trg je bil živahen. Prihodnji tržni dan bo 22. t. m.

— Ženski fašij v Sežani. Te dni so ustanovili v Sežani na Krasu ženski fašij. V odboru je poleg Italijank tudi gđ. E. Orbec V Rim in v Trst so odšla brzojavna poročila o ustanovitvi ženskega fašija za Sežano in okolico.

— Miramar. Pred dnevi je prispela v Trst z Dunaja zadnja posiljatev mobilij in druge oprave za grad Miramar. Za prevoz vseh teh stvari v grad in za ureditev sobe treba večjega zneska, ki ga ministrstvo še ne nakaže.

— »I confini d'Italia« se imenuje časopis, katerega vsiljujejo nadležni ljudje tudi Slovincem. Vsiljivci se obnašajo tako, kakor da prav morajo Slovenci imeti ta časopis, da si zapomnijo, kjer so meje. Nekateri so se vsršili in plačali 80 lir. V sedanjih časih, ko je tako trdo za denar! Občinstvi bi morale zabraniti tako strahovanje naših ljudi!

— Iz Koroške. Iz Brda na Zili je moral oditi bivši poslanec Fr. Grafenauer, ker mu avstrijska vlada ni hotela podaljšati dovoljenja za bivanje na Koroškem, da bi s svojo kmetijo uredil ali po prodal. — V Št. Jakobu v Rožu je imelo izobraževalno društvo sestanek z dobro udeležbo. Govoril je posl. Poljanec o Slomsku in potem o gospodarskih zadevah. — Izobraževalno društvo v Bilčevsu je imelo svoj redni občni zbor. Društvo šteje 106 rednih in 22 podpornih članov.

Da najboljši je to znanj, Colombo Ceylon čaj!

Izjava

Nisem plačnik dolgov, katere bi kdorkoli napravil na moje ime.

Ljubljana, 22. marca 1926.

Ing. ROGLIČ STANISLAV.

Izjava

Podpisani preključujemo vse neresnične govorice, katere smo širili o Alojziju Špenčalu, sinu Lorenca Spendala glede od trogovke Lucije Benedičič kupljenih cev.

Železniki, 14. marca 1926.

Matija Kavčič, železniški uslužbenec, Frančiška Kavčič, Ivanka Dolenc.

SKRAJNI JEČI

je, da se prepričate, da eden par nogavic z žicom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

traja kakor štirje part drugili Dobivajo se v prodajalnicah

J. Z. Dragu Vučniku v sveta nebesa...

Kako si nam godel, kako si nam pel, zdrav zmerom in zmerom vesel...! In zdaj iz Ti otočnoveselega spomina pišemo to zadnjo epistolo, ljubi Drago Vučnik, o ptiček vesel!

Kako nam je težko, kako nam je hudo!

Ni ga bilo ne shoda ne zbora v našem društvu jugoslovenskih železniških uradnikov, da ga Ti ne bi zaključeval z godbo, vriskom in smehom.

In ko smo ustanavljali društvo in kadar smo imeli v gostih brate Čeha in ugledno gospodo iz državne in deželne zbornice, si vselej, ko smo se utrudili z razpravami o položaju svojem, prišel do besede tudi Ti s svojimi godci in pevci, da si nam razpihal oblake s čela in pregnal mrak z oči — o, hvala Ti, Drago Vučnik, za vse to, tja gor v sveta nebesa hvala Ti!

E, prekmalu si ohripel, nenadno onemel! Pa Bog Te je hotel, v nebesa Te je vzel, da bi Te Kurent, naš veseli slovenski svetnik, za duet tam gori imel!

A nam bo brez Tebe težko in pusto! Ko bomo zdaj prvič privreli na shod, na zbor ali zabavo in bomo z očmi šli

h klavirju, — kako bo nas groza, ko tam ne bo Tebe in Tvojega naležljivega smeha!

Pač, o pač! Saj si na mestu, duh Tvoj je tam, tih in ubran na vse spoznane skrivnosti, ki so Ti v večni delež... tam si, grozotno onemel in za trenutek zresnel, ko se Ti bela roka steza v oblo kretno spretnega karikatrista in riše in piše za nas vse tisti strašni »Mene, tekel, fares...!«

Resnično... Če si Ti, tako življenja gotov in življenja vesel junak že moral iti v neznano deželo senc. — kaj naj porečemo mi, trhlene in puste čmerike, site samih besed in sitne napote in nadloge vsem?

Sv. Kurent Te ima, zato si moral s sveta...

Dopisi

MOTNIK. (Klerikalne baharlie.) Dne 14. m. je »Slovenec« javil pod naslovom »Rehabilitacija motniškega župana«, da je ta gospod deviško nedolžen. Trdi, da je edino g. Novak zmožen za motniškega župana. Mi bi k temu pojasnili, da njegova kvalifikacija za to mesto prodvsem izvira iz dejstva, da je zet bivšega župana in klerikalnega vodja Kogelja. V šestih letih se bo vendarle znal vsak privaditi temu poslu, če bi bil tudi manj brihten, kakor je Stefanov Korl iz Zajazovnika, saj ta opravlja kar štiri ali pet tajištev. Potem pač ni treba delati in tudi ni treba skrbeti, ali je obrtni list v redu. Rad volitev je bil obsojen na en teden poostrenega zapora, sedaj pa »Slovenec« poroča, da so mu kazen pri Stolu sedmorice v Zagrebu opustili. Priče v Ljubljani so prisegle, predno je bil Novak obsojen. Potrdile so, kar ni bilo prijetno, več pa nas ne briga. Motnikani se smeja in pričakujejo, da bo g. Majdič purgermajstra Novaka dal slovesno ustoličiti in se bo pri tem zvonilo z vsemi uporabnimi zvenci, vsaj se to spočubi za mučenika, ki ga po novem letu morda še v »Pratiko« postavijo. Odločno pa moramo zavrniti, da bi g. Reberšek ali organizacija SDS bila kriva radi neodločenega proračuna za l. 1926. Kdo ima večino? Klerikalci! Ker g. Novaka v »Slovenec« povisujejo nad navadne zemljane, bo morda vendarle poznal občinski red za Kranjsko, ki seveda volini odbora prepoveda odločitev radi priamankljajja in nikom drugemu. Za lastno krivdo se klerikalci izgovarjajo na druge. Če bo treba, se še oglašimo, preiskavali pa bomo tudi, katera pota in brvi, ki niso občinske, so se popravljala brez vednosti občinskega odbora, a na občinske stroške.

TRŽIČ. Pevski zbor Slov. bral. društva v Tržiču priredi v sredo dne 24. marca ob 8 zvečer v Sokolnici svoj deseti koncert pod vodstvom g. Albina Lajovicja. Na sporedu so moški in mešani zbori od Aljaža, Klaiča, Adamiča, Ocvirka, V. Novaka, Försterja in dvospelvi s spremljevanjem klavirja od Adamiča in A. Dvofaka. Gotovo bo užitek poslušati odlomek iz Försterjeve opere »Gorenjski slavček« Ave Marija s spremljevanjem orkestra, ki ga zapoje mešani zbor, spremlja pa salonski orkester Kerne. Na ta nekako jubilejni koncert opozarjamo vse petje ljubeče okoličane in prosimo, da ga v obilnem številu posetijo. Vstopnice se dobe v predprodaji pri g. Globočniku in na večer koncerta pri blagajni. Po koncertu je prijateljski sestanek pevcev, vseh sodelujočih in njihovih prijateljev v gostilni pri Jegliču.

RAJHENBURG. Po stari šegi obrtnikov je praznovalo naše Obrtno društvo praznik sv. Jožefa dopoldne s skupnim obiskom maše, popoldne pa s skupnim izletom na Senovo k prijatelju Alfonzu Kodelju, kjer je potekel dan v posvečevanju in razmisli vanju položaja obrtnikov. Govorniki obrtniki so v točnih besedah razpravljali o 3 svojih neprijateljih: pomanjkanju dela radi zmanjšane kupne moči občinstva, prevelika davčna bremena, daveča konkurenca veleindustrije, ki so jih tudi privedli do tega, da so se tesneje kakor kdaj prej oklenili svojega društva brez razlike strank kot svoje organizacije. Poštenemu delu pošteno plačo! Obrtno društvo se je pokazalo v kratkem času svojega obstoja kot prepotrebno za tukajšnje obrtnike, ki bjele težak boj za svoj obstanek. Občinstvo pa naj bi se oziralo pri svojih nakupih na priznanje obrtnike, pri katerih bo našlo za svoj pošten denar tudi pošteno blago in delo.

BREŽICE. Upravitelj tukajšnje bolnice g. Franjo Zalec je odšel v Ljubljano. Pogrešali ga bomo zelo. Bil je eden najdoslednejših nacionalistov Posavja. Čist in pošten značaj. Za bolnico in bolnike je vzor, ne skrbel. Na novem mestu mu želimo kar največ uspehov!

BARJE. Na praznik sv. Jožefa popoldne in v nedeljo popoldne je priredila šolska mladina barjanske osnovne šole mladinsko igro s petjem: »Desetnik in sirotica«. Igralci, sami šolski otroci, so v obče izvajali svoje naloge dobro, posebno desetnik-kraljevič (Tito) in sirotica-kraljica (Zina) sta se odlikovala. Tito naj prihodnjič nekoliko lepše in čistejšo govori, Zina naj pa boljše poje. Prav lepo so rajale peke gorske vile uspravanko nad desetnikom, posebno pa so ugajali s svojim odličnim nastopom in ubranim petjem skrateljščiki-palčki z dolgimi bradami in njih vodja (Marko) se je zavedal svojega dostojanstva. Mačeha je bila malo premrtva in neokretna pri nastopu, zato po njena mlajša hčerka toliko bolj živahna. Podcenjevati se ne sme nastopa in igre gorskega moža (Karlo). Prav dopadlo je narodno kolo, ki ga je rajalo in pelo mlado občinstvo pred in po maši. Da bi se ta jugoslovenska navada pri nas zopet udomačila, bi bilo srčno želeli. Veliko smeha in zabave je povzročil občinski sluga pri poslušajoči mladini. Ta je po maši na trgu oznanjal beg gorskega moža s Triglavskega pogorja na Italijanske Apenine, priporočal je varstvo planinskih cvetic, spoštovanje gorskih vil in gorskih možikov skrateljčkov. Petje se

Veleimanje grofa Szapary v Murski Soboti 1766 a

odda takoj
500.000 enoletnih akacijevih sadik.

Sadike stanejo franco postaja Murska Sobota 1000 komadov 100 Din. — Pismena naročila sprejema: **Ravnateljstvo veleimaaia Szapary, Murska Sobota.**

je spremljalo s harmonijem in vrljinama. Kar je domača garderoba znošla, je pač napravila in končni efekt v tem je pokazala živa slika vseh igralcev, ki se je v svoji pestrosti res posrečila. Čeprav ni bilo v teh dneh valjivo vreme, vendar je občinstvo obakrat napotilo sobo in med posameznimi dejanji dajalo duška zadovoljnosti s ploskanjem. Upam, da je bil tudi materijalni uspeh zadovoljiv. Učiteljsvu, ki je imelo na tej prireditvi mnogo truda, gre dostojna hvala, mladini igralcem — pa pohvala.

Mladin ljub.

Stefan Vincek

auto-tapetnik in sedlar
Tržaška cesta 9, Glince
Specijalna delavnica za tapetiranje avtomobilov in otroških vozčkov, izdelovanje denarnic, aktovk, damskih torbic ter vseh usnatih popotnih predmetov.

Pisarna tvrdke Stegu in drugi

komanditna družba za strojno in električno industrijo in častno zastopstvo lipskih vzorčnih veieselmov, Ljubljana

se nahaja od 1. marca t. l. v poslopiju Pokojninskega zavoda, Gledališka ulica 8/II.

Commercial Union zav. delniška dr.
v Ljubljani javlja pretužno vest, da je njen velezaslužni večletni uradnik, gospod

MAKS HERKSEL

včeraj, dne 21. marca po dolgi in mučni boleznizatisnil za vedno svoje blage oči.

Ljubljana, dne 22. marca 1926.

1785 a

Brez posebnega obvestila Mestni pogrebni zavod.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni, dobri soprog, oče, stari oče, brat, svak in stric, gospod

MOHOR PIRNAT

dvorni svetnik v pokoju

v nedeljo dne 21. t. m. po dolgi, mučni boleznizatisnil za vedno svoje blage oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Stari trg št. 11 A, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi pri Sv. Jakobu v sredo dne 24. marca ob 9. uri dopoldne.

V LJUBLJANI, dne 22. marca 1926.

1776 **RODBINA PIRNAT.**

Sokolsko društvo v Železnikih naznanja, da je njegov večletni odbornik in zaslužni član društva

brat Gabrijel Thaler

posestnik, trgovec in gostilničar i. t. d.

v nedeljo, dne 21. t. m. preminul. Pogreb se vrši danes, dne 23. t. m. ob 16. na farno pokopališče.

Zaslužnemu bratu ohranimo svetel spomin.

Železniki, dne 21. marca 1926.

1787 a

Odbor.

Prometni zavod za premo g
d. d. v Ljubljani, sporoča tužno vest, da je v nedeljo dne 21. t. m. preminul njega upravni svetnik, gospod

ing. Mohor Pirnat

dvorni svetnik in predstoj. Osrednjega urada montanističnih uradov v. p.

Pogreb pokojnika se vrši iz hiše žalosti Stari trg št. 11a v torek, dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne.

Blagopokojnika, ki si je stekel za zavod nevenljive zasluge, ohranimo v trajnem in častnem spominu.

1784 a

V Ljubljani, dne 21. marca 1926.

V globoki žalosti naznanjamo vsem, da je najboljši oče in soprog, oz. brat, svak in stric, gospod

Gabriel Thaler

posestnik in trgovec

po kratki, težki bolezni, dne 21. t. m. ob 10. zvečer bogoudano zatisnil svoje trudne oči.

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil dne 23. t. m. ob 4. popoldne iz hiše žalosti.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Frančiška.

ŽELEZNIKI, dne 21. marca 1926.

Antonija Thaler roj. Košmelj, soproga; Marjan, Marica, Jelček, Rafko in Tončka, otroci; Franc in Rafael Thaler, brata; Ivanka Guzelj roj. Thaler, sestra. 1763-a

Prostovoljno gasilno društvo v Železnikih javlja žalostno vest, da je njegov ustanovni član oziroma dolgoletni blagajnik, tovariš

Gabrijel Thaler

posestnik, gostilničar i. t. d.

dne 22. t. m. preminul.

Našega vsestransko priljubljenega tovariša spremimo v torek, dne 23. t. m. ob 4. uri pop. k večnemu počitku.

Bodi Ti ohranjen tovariški spomin! 1775 a

V Železnikih, dne 22. marca 1926.

Načelstvo.

PEUGEOT

avtomobili, motocikli, bicikli združujejo kvaliteto, ekonomijo, sigurnost obrabe **Svetovni rekord najmanjše uporabe benzina** v poseti iovarne Peugeot. Največa novost štirisedezni specijalni luksuzni avto spremljiv v par trenutkih v majhen tovorni voz ter različni poklicni potniški avtomobili z malimi vzdrževalnimi stroški.

Brezkonkurenčne nabavne cene. Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.

HARLEY - DAVIDSON

3 1/2, 7/9, 10/12 HP

svetovnoznani motocikli za šport in poklic, najcenejši v nakupu neprekosljivi v kvaliteti. Oglejte si najnovejši model 3 1/2 HP. Naročite takoj, da imate v početku sezone že Vaš motocikl.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.

1407 a

Pozor odjemalci!

Najboljše marinade po znatno znižanih cenah se dobe od danes dalje v specialni trgovini

Gradlišče 7. „RIBA“ Gradlišče 7.

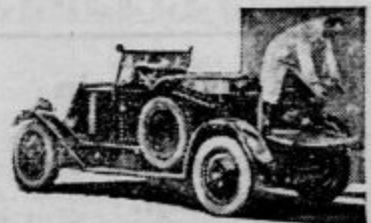
Vsak dan sveže sladkovodne in morske ribe. — Velika izbira vsakovrstnih sardin in drugih konzerviranih rib po najnižjih cenah. 1781-a

RENAULT avtomobili

osebni in tovorni vseh velikosti

danes neprekosljivi.

Zastopstvo za Slovenijo **A. LAMPRET**, Ljubljana, Dunajska cesta 22.

1003 a

DRŽI PROTI SVETLOBI!

KUPIM

večji kvantum rezanega lesa v

1764-a

bukovini,
orehu,
češnji,
jesenu

in belem javorju

ter hrastove plohe. Nadalje kupim jelove letvice ter jelove plohe, deske in trame posebno v dimenzijah do 16/19. Ponudbe z navedbo cene, dimenzij ter razpoložljive količine na trdko

A. Kajfež, Kočevje.

Za Veliko noč

priporoča veliko izbiro različnih ročno izdelanih in tovarniških

čevljev

po najnižjih cenah trgovina

ANGELA GORŠE, Ljubljana, Stari trg 15

Maks Herxel

uradnik zavar. družbe „Commercielle Union“ danes zvečer ob 7. uri po daljšem bolehanju preminul.

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v torek 23. t. m. ob pol 6 popoldne iz mrtvašnice javne bolnice na pokopališče k sv. Križu.

Ljubljana, 21. marca 1926.

Žalujoči ostali.

†

Selška podružnica „Slov. planinskega društva v Železnikih, naznanja tužno vest, da je preminul njen dolgoletni član in odbornik, gospod

Gabriel Thaler

Ohranimo zaslužnemu pokojniku hvaležen in časten spomin.

Železniki, 22. marca 1926.

1782 a

Zadnja moda

je ašur in entlane cipke v perilu —
Ugodne nizke cene pri.
TONI JAGER-CERNE,
Ljubljana, Dvorni trg 1. 122a

Zdravje je pol bogastva.

Za uspešno duševno in telesno delo ter za uspeh v življenju sploh, je človeku predpogoj telesno zadovoljstvo. — Ne mučite svojega telesa pri vsakem koraku z trdnimi usnjatimi petami, ker one povzročajo močne potresljaje. — Noste tudi VI **PALMA-KAVČUK** potplate in kake. Vi se potem ne boste hoteli in kakor več odredi ugodnemu in elastičnemu koraku. — Palma-kavčuk pete so trikrat tako izdržljive in še ceneje kosuje.

Klobuk brezplačno

dobi **10. dama** ako kupi novega vsakega v modni saloni
E. Djukanovič, Ljubljana,
Sv. Petra c. 27 (poleg hotela Tratinke).
Brezplačno klobuk so dobile: 1. Amalija Ankon, Sava; 2. T. Grošelj, Poljanska c. 3. Milica prof. Ravnikova, Ljubljana 4. Velkavrh, Sv. Petra nasip.

Razpis.

Stavbeni odsek na Laverici razpisuje dovršitev v surovem dograjenem zgradbe osnovne šole in gasilnega doma na Laverici.

Interesentom so na razpolago vsi tozadevni podatki pri načelniku odseka vel. pos. gosp. Ivanu Ogrinu na Laverici.

Ponudbe je vložiti v zapečateni kuverti z napisom "Osnovna šola in gasilni dom na Laverici" do 12. ure dne 25. marca pri imenovanem odseku.

Stavbeni odsek si pridržuje pravico delo oddati po lastnem prevdanku.

V NOBENEM GOSPODINSTVU ne smejo manjkati

Dr. A. Oetkerjevi izdelki za kuhanje

Pecilni prašek
Vanilin sladkor
Prašek za puding
Zmes za kolače

Svetla glav.
Dobivajo se povsod in v glavni zalogi
Jos. Reich, Maribor.

Knjiga receptov se na željo pošlje brezplačno in poštne prosto.

Dvocilinder je najboljši, a
"DOUGLAS"
motorno kolo

brez vibracije je najboljši dvocilinder. Balonske gume. — Lastna popravilnica. — Najnovejši model EW, 1926, 3,5/10 HP, kompl. — Cena franko Zagreb Din 16.500.—

Zastopstvo za SHS

Ing. BADOVINAC i MEIDER

ZAGREB, Mošinskihova 9. 1772a

Edino največje in najmodernejšje podjetje te vrste v Sloveniji.

Urejujo dr. Albert Kramer. Izdaje za Konvenciji »Jutra« Adolfa Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inercatni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par.
Najmanjši znesek Din 5.—

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—
Najmanjši znesek Din 10.—

Prireditvi

Društvo zobotehnikov za Slovenijo

v Ljubljani, vabi vse članke kakor tudi vse še nečlane njene zobotehnične na svoj VIII. redni občni zbor ki se vrši v nedeljo 28. t. m. točno ob 14. uri v restavraciji hotela »Slova« s obilnim dnevnim redom. 7468

Pravilnice za odrasle

Vrednečene indisciplinacije opornih pevecv g. Banovca in g. Šubija, je preločila »Avtina« večer pravičje za odrasle na petek 26. t. m. in sicer ob 9. uri zvečer. 7472

Občni zbor Bolniške

blag. sam. obrtnikov se vrši danes v torek dne 23. t. m. ob 19. uri zvečer v gostilni Mrak, Rimska c. 7422

V soboto dne 27. marca t. l. se vrši ob 20 (8) zvečer

redni občni zbor pevskega društva »Slavec«

v lastnih društvenih prostorih v Narodnem domu. — Poleg obilnega dnevnega reda se bo razpravljalo tudi o spremembi društvenih pravil. 7403

Pouk

Za kemijo in fiziko

Učim inštruktorja. Ponudbe na »Organika« na upravo »Jutra«. 7442

V laščini

prevajane poučevanje in konverziranje uradnik, v popoldanskih ali večernih urah. Pisma pod »Jadrana« na upravo »Jutra«. 7452

Nemščino poučuje

in v isti konverzira popoldne ali zvečer uradnik. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Dunaj«. 7453

English

Kdo bi poučeval v svrhu izpopolnitve v konverzaciji in korespondenč? — Oferte pod »Amerika« na upravo »Jutra«. 7428

Službe

Mesarski pomočnik

se sprejme. — Naslov pove uprava »Jutra«. 7271

Natakarico

pridno in pošteno, s kavčijo, sprejme boljša gostilna v Ljubljani. Naslov pove uprava »Jutra«. 7263

Fotograf. učenca

sprejme takoj D. Rovšek, foto-stelje, Ljubljana. 7204

Mizarji!

Iščeta se 2 mizarjska pomočnika za stavbo in pohištveno mizarstvo. Reflektira se samo na popolnoma trezne in samostojne pomočnike. — Prednost imajo Sokoli. Služba stalna, plača 6-8 Din na uro. — Ponudbe na naslov: Vinko Jereb, stolcar za gradnjo in pokrovo, Metković, Dalmacija. 7179

Praktikant za lesno

industrijo kateri mora imeti najmanj 3 razredov mešanske šole, se sprejme. Brana, stanovanje in razsvetljava prosto, ter se po možnosti potem nastavi kot uradnik. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Praktikant«. 7177

Vsak inteligent

in Mešiki in Dravski dolini ter okrajih Slovenjgrada in Solitani lahko oboliš eksistenco s posredovanjem življenjskih zavarovanj. — Izredno visoka previjalja Ponudbe na naslov: Polni predal 6, Prevalje. 7064

Agronoma

sposobnega v vseh poljedelskih panogah, s večletno prakso in kolonialno izobrazbo, išče veleposredstvo. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Energičen«. 6982

Več mizarjev

prosvetnih, za fino formirano pohištvo, sprejme A. Amann, tovarna pohištva, Tržič. 6942

Korespondent

strojeplasec samostojen, dobi mesto pri Fr. Šupica, Ljubljana, dopisovatelja cesta št. 1. 7143

Prodajalka

vestna, samo perfektna mod se sprejme. — Ponudbe pod »Potiska 403« na upravo »Jutra«. 7467

Več dobrih krojaških pomočnikov

za veliko delo sprejme konfekcijska tovarna Fran Derenda & Cie., Ljubljana, Emonska cesta 8. 6040

Pletilke

dobro izurjene, se sprejmejo. Oglasi se je v trgovini Franjo Ahlin, Spodnja Siška 7470

Gospodično

zanesljivo, pridno, nepokvarjeno, čedno, ali dekle s detele sprejme sodajsko ločen starši posetnik, trgovca in obrtnik s otroci. Ponudbe s navedbo plače in dosežanjega opravila na upravo »Jutra« pod »Značko »Pošteno gospodinjstvo«. 7477

Deklico

staro 16 let, pridno in pošteno, išče za domačo delo in k 2 deklicama. — Vajenec

za mizarstvo obrt, krogar in pošten se sprejme. — Josip Goljar, mizarstvo, Kleče št. 2, p. Jeticca. 7465

Brivski pomočnik

izurjen, mlajši, se išče za takoj pod ugodnimi pogoji. Jelko Vajt, brivce, Kranj. 6944

Verziranega

detaljista išče večja manufakturna trgovina v Ljubljani. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Prodajalec«. 7451

Trg. pomočnika

ki je spreten prodajalec in dober skladiščnik sprejme trgovina s mešanim blagom na deteli. — Ponudbe na: 1. Razbojšek, Smarjno pri Liti. 7420

Agilnega potnika

še vpejlanega, sprejme ševljarska trgovina. — Ponudbe pod »Cevljarska industrija« na upravo »Jutra«. 7419

Pletilke

Sprejme se pletilka zmofna vseh krajev in nogavic kot delovodilnica. — Istotam se išče več dobro izurjenih pletilk za nogavice. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Dobro izurjene«. 7412

Vrtnarja

samega, zanesljivega in samostojnega, išče. — Ponudbe s priporočili in navedbo zahtevane plače na Kenderovo gradsko upravo na Bledu. Brana, stanovanje in pranje v bisi. 7418

Železostrugar

zmofen vsega dela in s dobriimi sprejmi, zanesljiv, se išče za stalno službo. — Ponudbe je poslati na strojno ključavničarstvo v Novem mestu. 7423

Posori

Posori

Več pleskarjev

dobro izurjenih sprejme tovarna Jos. Jug, Ljubljana, stimska cesta 10. 7438

Mizar

vajen na frezaru, se takoj stalno sprejme. Istotako se sprejmeta tudi dva dobra stavbna mizarja. Ponudbe s navedbo starosti in dosežanjega službovanja do 26. t. m. na upravo »Jutra« pod »Prezari«. 7416

Službe

(Istejo)

Absolventinja

trg. šole, s daljšo prakso, zmofna strojeplase, knjigovodstva in drugih pisarniških poslov, išče zastop. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Absolventinja 5«. 7294

Vpokojen orožnik

išče mesta skladiščnika, paznika ali kaj silnega. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Zanesljiv 300«. 7221

Strojepiska

in stenogr. flinja išče mesta. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Značko »Mesto 4«. 7178

Izprašan kurjač

s večletno prakso, išče službo. Naslov pove uprava »Jutra«. 7198

Mlad uradnik

z trgovsko naboarbo, več vseh pisarn. poslov, agilen in dober organizator, šoli prosvetni službo. Vstopa s 15. aprilom. — Čvrstjen po-nudbe pod »Agilen« na upravo »Jutra«. 7143

Mesta pri otrocih

za popoldanske, event. dopoldanske ure, išče inteligentna gospodinja. — Ponudbe pod »Agilen« na upravo »Jutra«. 7463

Iščem službo

prejemača lesa ali skladiščnika. Naslov v upravi »Jutra«. 7071

Skušen vinogradnik

specialist s praktično izobrazbo, poročen, išče službo ovrtnika na kakem vinogradniškem večjem posestvu. Gre tudi kot logar na večje gozdno posestvo. Naslov pove uprava »Jutra«. 7063

Strokovnjak v

vinški trgovini kletarstvu itd., zmofen takoj glede uradja kakor tudi nakupa voditi tudi samostojno trgovino s vinom, išče službo. Kompetent je absolvent bivše Mahrove šole ter je zmofen samostojno opravljati tudi vsa pisarniška dela. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Značko »Vinški strokovnjak«. 7465

Starejši mož

išče službo kolarja, poslovoje ali vratarja, gostinskega paznika, na delu ali v mestu. Več je tudi kmetijstva. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Polotim kav-cijo«. 7469

Skladiščnik

prvotna moč, išče mesta takoj, Ponudbe pod »Značko »Vesten«. 300« na upravo »Jutra«. 7230

Gospodična

s znanjem slov., hrv., italijanskega in nemškega jezika, išče za takoj ali pozneje mesto blaginjske. Cenj. ponudbe na upravo »Jutra« pod »Poštena 20«. 7481

Mestna šivilja

dobro, s obrtno šolo in s strojevalnim tečajem, išče delovnega mesta v Ljubljani. Event. gre tudi na dom. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Dobra šivilja«. 7449

Dobra kuharica

večja samostojnega gospodinjstva, išče službo. — Naslov pove uprava »Jutra«. 7460

Trgovski vajenec

išče mesta v specializirani ali manufakturni trgovini, star 15 let, ima 2 mesečni šoli, govori slovenski in nemški. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Šifro T. 15«. 7439

Mesarski pomočnik

išče službo, najraje v mestu. Naslov pove uprava »Jutra«. 7457

Krojaški pomočnik

išče stalno nameščenje. — Sprejme pa tudi drugo službo. V. Medja, Jesenice-Sava 82. 7421

Likarica

popolnoma izveščana, ki bi hodila na dom likat, se išče. Ponudbe pod »Značko »Likarica« na upr. »Jutra«. 7432

Prodaj

DRVA — CEBIN
Wolfova 1/11 Telefon: 56. 481/11

premog, drva.

»Ilirija«
Kralja Petra trg 5, tel. 220
koks, cement. 75

Radio

aparate in dele najceneje pri J. Gorec — palača Lj kreditne banke 25-a

Drva

čepadke od žage in parketo, kratko žagane, dostavljajo na dom po nižini cenah. Žaga V. Seagnotti, Ljubljana. 63

Šivalni stroj

ženski »Singer«, dobro ohranjen, se prod. Naslov v upravi »Jutra«. 7478

7 skobelnikov

po ugodni ceni prod. Frano Erznottnik, Brebovina, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko. 7207

Bela, sirova švilja

4 mtr. se prod. Naslov v upravi »Jutra«. 7236

Konkurz. maša

»Juhana« d. z. o. z. v Ljubljani prodaja: razne steklenice, balone, stroje, nekaj gotovega blaga »Juhana«, pravico do registrirane marke, pisarniški invetar, tehnične jid. — Ogleda se lahko v Zgornji Šiški pri »Kameciti mizi«, proti prejšnjemu obvestilu upravitelja mase Ivana Juselina, Ljubljana, Rimska c. št. 23, na katerega se naj ugodno v najem. Naslov ponudbe do 7. aprila t. l. 7203

»Indian Skaut«

in motorno kolo s priklopnim vozom prod. Peter Škafar, Ljubljana, Rimska cesta št. 11. 7212

Elektro-Rubin

brusilne plošče vseh vrst, izdelke tvrdke Mayer & Schmidt Offenbach, zastopstvo in zaloga Rudolf Durjak, Ljubljana, Kolodvorska ulica 28. 4045

Parni stroj

6 HP s 43 mm možno, 12 m dolgo transmisijo, kotel na 6 atm. pritiska, 230 l vsebine, jermenice in razno orodje, se po ceni in pod ugodnimi platinskimi pogoji prod. — Meznarič Radio, Maribor, Glavni trg št. 21. 7102

Pisalni stroj

znamke »Pittsburg«, rabljen se ceno prod. Naslov pove uprava »Jutra«. 7471

Belokranjske

pisarice se prodajo v trgovinah: Ravhekar & Derganc in Peter Sterk. 7473

Uprava Auerspergovoga

veleposredstva v Namreliju, p. Studeneč-1 km naprodaj lepe 3 in 4 letne presajene smrekeve sadike. Cena 1000 komadov 300 Din franko postaja Škofljica. 7118

Kleparski stroji

vseh vrst, tvrdke Mach & Fleischer, Hronov, zastopstvo in zaloga Rudolf Durjak, Ljubljana, Kolodvorska ulica 28. 4043

Napolitanske

makarone razprodaja vled opustitve zaloga neapolskih testenin tvrdka J. Mac, Kolonialna, Vodnikov trg št. 2 in popoldne v Tavčarjevi (Sodni) ulici 4, po Din 7.50 do Din 12.— za kg. 73

Fotografski aparat

13 x 18 s dobro optiko, centralno zaklopko in s dvoj. kasetami ter vsem kar zraven spada, prodam takoj po nizki ceni. Naslov pove upr. »Jutra«. 7448

Jedilnico

črno, maslivo, skoro novo, prodam. Gospodstevska cesta št. 12/1. 7454

Svileni klobuki

najmodernejši, v vseh modnih barvah se dbe od 190 Din naprej pri Z. Mahnič-Gorjanc, Kopitarjeva ul. 1. Istotam se sprejmejo vsa popravila. 7174

6 kavarniških miz

se prod. — Naslov pove uprava »Jutra«. 7430

Kupim

vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Černe, juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3. 64

Bukova drva

vsako množino, ponudite s navedbo cene družbi »Ilirija«, v Ljubljani, Kralja Petra trg 5. 6638

Pohištvo

Kupi se kompletno spalnico in jedilnico. Pisarne ponudbe na upravo »Jutra« pod »Jedilnica 4073«. 7479

Za stare

moške obleke, ševlje, porile in pohištvo plačam boljše kakor vsek drug. Dopisno zastopstvo, da pridem na dom, Dravica, Ljubljana, Galisovo nabrežje 29. 7440

Mizar, cirkular-žago

s težen, podstavkom (Tischlerkreisel) m. Eisensteil), rabljen in dobro ohranjen skupi takoj! Ivo Kovac, mizarstvo, Orna pri Prevaljah. 7411

Obrt

Prekajevalnica s mešarjo, najmoderneje urejena, ledenica, vsi potrebni stroji, se odda takoj ugodno v najem. Naslov v upravi »Jutra«. 7423

Zastoj stanovanje

obstoječe iz 4 ali 5 sob, iščem za takoj ali pozneje. Najemnika se plača 1-2 leti naprej. — Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Stanovanje 3«. 7258

Zastoj stanovanje

(soba, kuhinja in vrt). — Ugodni pogoji. Naslov pove uprava »Jutra«. 7257

Prazno sobo

išče s 1. majem šivilja, ki je ves dan odstopa, najraje kje v Zelci jami Ponudbe na upr »Jutra« pod »Šifra 3952«. 7253

Veliko verando

pokrito, s stanovanjem in uporabo dvorišča, pripravno za obrtnika, dam v najem na Selo 32 pri Ljubljani. Janko Predović, Ambrojev trg 7, Ljubljana. 7356